

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-11
(Prot. Nr. 18, 7. §)

2019. gada 12. aprīlī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lietā Nr. KL\5-3\18\8

“Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “RS Baltic”, SIA “Alchimica-Latvia”, SIA “MJ Partneri”, SIA “Vialeks”, SIA “HRM”, SIA “Sava arhitektūra” un RPSIA “Rīgas Satiksme” darbībās”

SATURS

I	Lietas būtība	2
II	Lietas dalībnieki	2
1.	RS Baltic	2
2.	Alchimica Latvija.....	3
3.	MJ Partneri	3
4.	Vialeks.....	3
5.	HRM.....	3
6.	Sava arhitektūra.....	3
7.	RS.....	3
III	Administratīvais process iestādē	4
8.	Lietas ierosināšana un izpēte.....	4
IV	Lietas faktisko apstākļu apraksts.....	4
9.	RS 1. iepirkums.....	4
	19.11.2012. e-pasta sarakste.....	5
	17.12.2012. sadarbības līgums	6
	RS 1. iepirkuma izsludināšana	7
	Tirgus dalībnieku darbības pēc RS 1. iepirkuma izsludināšanas	8
	Piedāvājumu iesniegšana un uzvarētāja noteikšana RS 1. iepirkumā.....	10

	Secinājumi par RS 1. iepirkumu	11
	RS dalība aizliegtajā vienošanās RS 1. iepirkumā	12
10.	RS 2. iepirkums	13
	Pretendentu darbības pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas	13
	RS 2. iepirkuma pieprasījuma un tehniskās specifikācijas salīdzinājums	17
	RS 2. iepirkuma izsludināšana	17
	Piedāvājumu sagatavošana, iesniegšana un uzvarētāja noteikšana RS 2. iepirkumā	18
	Secinājumi par RS 2. iepirkumu	19
	RS dalība aizliegtajā vienošanās RS 2. iepirkumā	20
V	Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas piemērošana	21
11.	Piemērojamais normatīvais regulējums	21
12.	Aizliegtas vienošanās skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā	21
VI	Vienošanās izvērtējums	24
VII	Lietas dalībnieku viedokļi	26
13.	Sava arhitektūra viedoklis un tā izvērtējums	26
14.	Rīgas satiksme viedoklis un tā izvērtējums	27
VIII	Atbildība	29
15.	Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats	29
16.	Pārkāpuma smagums	30
17.	Pārkāpuma ilgums	31
18.	Atbildību pastiprinošie un mīkstinošie apstākļi	32
19.	Sodu noteikumu 23.2. apakšpunkts	32
20.	Sodu noteikumu 26. punkts	32
21.	Galīgais naudas sods	33

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas Nr. KL\5-3\18\8 (turpmāk – Lieta) izpētes ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) pārbaudīja tirgus dalībnieku darbības atbilstoši Konkurences likuma (turpmāk – KL) 11. panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam RPSIA “Rīgas Satiksme” cenu aptaujās “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas iegādi” 2012. – 2014. gadā. Attiecīgi KP pārbaudīja SIA “RS Baltic”, SIA “Alchimica-Latvia”, SIA “MJ Partneri” un RPSIA “Rīgas Satiksme” darbības cenu aptaujā RS/2012/20 (‘RS 1. iepirkums’), un SIA “Vialeks”, SIA “MJ Partneri”, SIA “HRM”, SIA “Sava arhitektūra” un RPSIA “Rīgas Satiksme” darbības cenu aptaujā RS/2014/10 (‘RS 2. iepirkums’).

II LIETAS DALĪBNIKI

1. RS Baltic

- 2 “RS Baltic” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 40103285361 (‘RS Baltic’). Juridiskā adrese: Rīga, Pudiķa iela 1, LV-1006, Rīga. Amatpersonas: [pers. A] (09.04.2010.-

21.02.2014) un [pers. B] (09.04.2010.-21.02.2014.). Dalībnieki: [pers. B] (09.04.2010.-27.01.2014.), [pers. A] (09.04.2010.-27.01.2014.). Likvidēts 28.05.2018.

2. Alchimica Latvija

- 3 “Alchimica - Latvia” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 40103504556 (‘Alchimica Latvija’). Juridiskā adrese: Vecmīlgrāvja 5. līnija 9-4, LV-1015, Rīga. Amatpersona: [pers. C] (25.01.2012.-04.10.2013.). Dalībnieks: [pers. C] (25.01.2012.-23.10.2017.). Likvidēts 23.10.2017.

3. MJ Partneri

- 4 “MJ Partneri” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 50003701561 (‘MJ Partneri’). Kopš 20.11.2018. mainīts nosaukums uz SIA “UKT serviss”¹. Juridiskā adrese ir Salaspils iela 18, k-1 – 36, LV-1057, Rīga. Amatpersonas: [pers. D], [pers. E]. Dalībnieki: [pers. D] (no 16.05.2007.), [pers. E] (no 16.05.2007.). Likvidēts 03.04.2019.

4. Vialeks

- 5 “Vialeks” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr.40103636764 (‘Vialeks’). Juridiskā adrese: Pudiķa iela 1, LV-1006, Rīga. Amatpersonas: [pers. F] (15.01.2014.-21.07.2017.); [pers. G] (13.02.2013.-15.01.2014.). Dalībnieki: [pers. G] (13.02.2013.-15.01.2014.), [pers. F] (15.01.2014.-21.07.2017.). Likvidēts 21.07.2017.

5. HRM

- 6 “HRM” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr.40103629391 (‘HRM’). Juridiskā adrese: Rūpniecības iela 4-4, LV-1015, Rīga. Amatpersona: [pers. H]. Dalībnieks: [pers. H] 100% (25.01.2013. – 22.05.2018.). Likvidēts 22.05.2018.

6. Sava arhitektūra

- 7 “Sava arhitektūra” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 50003768431 (‘Sava arhitektūra’). Juridiskā adrese: Ganību ceļš 3, LV-2010, Jūrmala. Amatpersonas: [pers. I], [pers. J]. Dalībnieki: [pers. I], [pers. J].

7. RS

- 8 “Rīgas satiksme” ir Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 40003619950 (‘RS’ vai ‘Rīgas satiksme’). Juridiskā adrese: Kleistu iela 28, LV-1067, Rīga. Amatpersonas² [*]. Dalībnieks: Rīgas dome – 100%.

- 9 Saskaņā ar KL 1. panta 9. punktā noteikto un ņemot vērā KP rīcībā esošos Uzņēmumu reģistra datus, RS, RS Baltic, Alchimica Latvija, MJ Partneri, Vialeks, HRM un Sava arhitektūra RS 1. iepirkuma un RS 2. iepirkuma rīkošanas laikā ir uzskatāmas par savstarpēji neatkarīgām tirgus dalībniecēm.

- 10 Saskaņā ar KL 1. panta 11. punktā noteikto vienošanās ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku

¹ Uztveramības nolūkos Lēmuma tekstā, izņemot nolemjošo daļu, izmantots SIA “UKT Serviss” iepriekšējais nosaukums “MJ Partneri”.

² Norādītas tikai aktuālās uzņēmuma amatpersonas lietā vērtētā pārkāpuma periodā – t.i., no 2012. gada novembra līdz 2014. gada maijam.

līgums vai saskaņota darbību, kurā tirgus dalībnieki piedalās.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

8. Lietas ierosināšana un izpēte

- 11 14.08.2017. KP saņēma informāciju no Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes ('ENAP') par kriminālprocesā Nr. 12814000315 iegūto informāciju, kas skar tirgus dalībnieku darbības divās RS organizētājās cenu aptaujās – Nr. RS/2012/20 un Nr. RS/2014/10 (attiecīgi RS 1. un 2. iepirkums)
- 12 Izvērtējot no ENAP saņemto informāciju un pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu, KP 15.03.2018. ierosināja lietu Nr. KL\5-3\18\8 "*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "RS Baltic", SIA "Alchimica-Latvia", SIA "MJ Partneri", SIA "Vialeks", SIA "HRM" un SIA "Sava arhitektūra" darbībās*".
- 13 Noslēdzot lietas Nr. KL\5-3\18\8 izpēti un pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu, KP 12.03.2019. ierosināja lietu "*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu RPSIA "Rīgas Satiksme" darbībās*".
- 14 Pamatojoties uz KL 26. panta piekto daļu, KP 12.03.2019. nolēma apvienot ierosināto lietu vienā lietvedībā ar lietu Nr. KL\5-3\18\8 un piešķirt apvienotajai lietai Nr. KL\5-3\18\8 un nosaukumu "*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "RS Baltic", SIA "Alchimica-Latvia", SIA "MJ Partneri", SIA "Vialeks", SIA "HRM", SIA "Sava arhitektūra" un RPSIA "Rīgas Satiksme" darbībās*".
- 15 Lietas izpētes ietvaros KP ieguva informāciju no VP, ENAP, Finanšu un Ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūras un Organizētās noziedzības un citu nozaru prokuratūras ('Prokuratūra'), Valsts ieņēmumu dienesta ('VID'), Senāta Administratīvo lietu departamenta tiesvedībā esošās administratīvās lietas Nr. A420137616 materiāliem, Uzņēmumu reģistra ('UR') un Kredītu informācijas biroja ('kib.lv').
- 16 Ievērojot KL 26. panta septītajā daļā noteikto, KP Izpildinstitūcija pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 13.03.2019. nosūtīja Sava arhitektūra (Nr. 2.2-3/212), MJ Partneri (Nr. 2.2-3/208) un RS (Nr. 2.2-3/211) vēstuli "*Paziņojums par Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietā Nr. KL\5 3\18\8 "Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "RS Baltic", SIA "Alchimica-Latvia", SIA "MJ Partneri", SIA "Vialeks", SIA "HRM", SIA "Sava arhitektūra" un RPSIA "Rīgas Satiksme" darbībās" esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu*" ar pielikumiem. Paziņojumos KP Izpildinstitūcija informēja adresātus par tiesībām iepazīties ar Lietas materiāliem, izteikt savu viedokli, iesniegt papildu informāciju un tikt uzklausi tiem mutvārdu procesā.
- 17 Tiesības iepazīties ar Lietas materiāliem izmantoja Sava arhitektūra (27.03.2019.) un RS (21.03.2019. un 25.03.2019.).
- 18 KP saņēma Lietas dalībnieku rakstveida viedokļus – Sava arhitektūra 02.04.2019. iesniegumu un RS 04.04.2019. viedokli Lietā. Tāpat, ievērojot Lietas dalībnieku izteiktos lūgumus, KP organizēja arī Sava arhitektūra (09.04.2019.) un RS (11.04.2019.) mutvārdu uzklauššanu.

IV LIETAS FAKTISKO APSTĀKĻU APRAKSTS

9. RS 1. iepirkums

- 19 RS 21.12.2012. pieņēma lēmumu organizēt cenu aptauju "Par nano tehnoloģiskās

ķīmijas piegādi” ar paredzēto līguma summu 280'000 LVL³. RS uzaicināja iesniegt pieteikumus RS 1. iepirkumā trīs uzņēmumus – MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija.

19.11.2012. e-pasta sarakste

- 20 Atbilstoši [pers. F] paskaidrojumos VID norādītajam⁴ viņu par RS 1. iepirkumu 2012. gada decembrī informēja Alchimica Latvija valdes loceklis [pers. C]⁵ un “*par cenu aptauju bija zināms jau 2012. gada decembrī, pirms tās izsludināšanas*”⁶. [pers. C], kā to norāda [pers. F], par RS 1. iepirkumu uzzināja no RS darbinieka un RS Baltic valdes locekļa [pers. A]: “*Cik man zināms, tad [pers. C] par cenu aptauju uzzināja no [pers. A], kurš strādāja [RS] un jau iepriekš [pers. A] uzņēmums [RS Baltic] bija veicis nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi [RS]*”⁷.
- 21 Saņemot informāciju par plānoto RS 1. iepirkumu, [pers. F], tobrīd Alchimica Latvija darbiniece⁸, un Alchimica Latvija valdes loceklis [pers. C] secināja, ka neviens no [pers. C] piederošajiem uzņēmumiem nespēs kvalificēties iepirkuma prasībām⁹ un uzvarēt RS 1. iepirkumā. To apstiprināja arī [pers. C], norādot, ka: “*..tika saņemta informācija ([pers. C] nevar pateikt no kā), ka RS izsludinās cenu aptauju par nano tehnoloģiskās ķīmijas iepirkumu. Pēc cenu aptaujas dokumentu izskatīšanas nonākam pie secinājuma, ka Alchimica Latvija var neizturēt cenu aptaujas noteikumus..*”¹⁰.
- 22 Šādu secinājumu rezultātā Alchimica Latvija valdes loceklis [pers. C] uzdeva [pers. F] atrast uzņēmumu, kurš varētu kvalificēties un uzvarēt plānotajā RS 1. iepirkumā. [pers. F] norādīja: “*2012. gada nogalē Alchimica Latvija uz e-pastu saņēma uzaicinājumu piedalīties RS cenu aptaujā par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi. Bet tā kā Alchimica Latvija neatbilda cenu aptaujā minētajām prasībām pretendētājam, [pers. C] palūdza mani no savu paziņu loka atrast uzņēmumu, kas varētu piedalīties šajā cenu aptaujā.*”¹¹.
- 23 Līdz ar to pirms RS 1. iepirkuma izsludināšanas atbilstoši lietā iegūtajai informācijai Alchimica Latvija valdes loceklis [pers. C] 19.11.2012. nosūtīja [pers. F] elektroniskā pasta vēstuli¹², uzdodot [pers. F] sameklēt trešo uzņēmumu, kurš varētu startēt RS 1. iepirkumā. Vienlaikus [pers. C] norāda, ka [iesauka pers. A] ([pers. A])¹³ tabulu ar “konkurentu” cenām jau ir sagatavojis.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs ¹⁴
19.11.2012. 12:49	Sūtītājs – [pers. C] Adresāts – [pers. F]	Nosaukums: Fwd: paņora [..]1. Rīgas satiksme (RS)! RĪT (!) priekš viņiem obligāti jā sagatavo sekojoša informācija. Tabulu ar <konkurentu> cenām [iesauka pers. A] sagatavoja. Ar sievas palīdzību vajadzēs to sakārtot. Un vissvarīgākā lieta paliek nosaukt iepirkuma dalībniekus. Divas firmas mums ir, atlicis noteikt <uzvarētāju> Tu apsolīji parunāt un es būšu priecīgs, ja tev izdosies ar mūsu potenciālajiem partneriem apspriest un saņemt pozitīvu atbildi par dalību iepirkumā RS. [..]

³ 1. sējums 104. lpp, A sadaļa: Informācija pretendentiem.

⁴ 2. sējums 222. lpp, [pers. F] paskaidrojums VID, 08.05.2015.

⁵ Turpat 222. lpp.

⁶ Turpat 222. lpp.

⁷ 2. sējums 200. lpp, [pers. F] 11.04.2016. nopratināšanas protokols VP.

⁸ [pers. F] nodarbināta Alchimica Latvija kopš 12.03.2012.

⁹ 3. sējums 149. lpp, [pers. F] darījuma izklāsts.

¹⁴ Tulkojums no krievu valodas.

- 24 Lai atrastu trešo uzņēmumu (RS 1.iepirkuma uzvarētāju), Alchimica Latvija darbiniece [pers. F] uzrunāja [pers. G], kurš [pers. F] kā iespējamo sadarbības partneri ieteica MJ Partneri¹⁵.
- 25 [pers. F] paskaidroja: *“kad precīzi, es vairs nepateikšu, bet es vērsos pie māsas dēla [pers. G], vai viņam nav zināma kāda firma, kas atbildstu prasībām un varētu piedalīties cenu aptaujā. [pers. G] ieteica vērsties pie MJ Partneri. Precīzi kad es vairs neatceros, bet es un [Alchimica Latvija valdes loceklis] [pers. C] devāmies pie MJ Partneri. Sarunas laikā mēs vēlējāmies noskaidrot, vai viņiem ir iespējas un vēlmes piedalīties šāda veida cenu aptaujā, jo MJ Partneri darbības veids bija saistīts ar ventilācijas, kondicionēšanas sistēmu projektēšanu, uzstādīšanu un apkalpošanu. To visu ar [MJ Partneri valdes locekli] [pers. E] apsprieda [pers. C]. MJ Partneri izteiktajam piedāvājumam piekrita.”*¹⁶
- 26 [pers. F] paskaidrojumu apstiprina MJ Partneri valdes loceklis [pers. E], norādot, ka 2012.gada nogalē pie viņa birojā ieradās bijušais darbinieks¹⁷ [pers. G], kurš piedāvāja piedalīties RS cenu aptaujā, lai uzvarētu konkursā “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi”¹⁸. Nākošajā tikšanās reizē, [pers. G] MJ Partneri birojā ieradās kopā ar savas mātes māsu¹⁹ [krustmāti²⁰] [pers. F], kura bija informēta, ka būs iepirkums par nano līdzekļu iegādi²¹, un kurai līdzī jau bija sagatavoti cenu aptaujas dokumenti un piedāvājumi piedalīties cenu aptaujā par preces piegādāšanu RS²². [pers. F] arī ir teikusi, ka viņas uzņēmumi (Vialeks un civilvīra [pers. H] HRM) nevarēs izpildīt aptaujas nosacījumus²³. Tāpēc MJ Partneri tika izteikts piedāvājums piedalīties RS organizētajā 1.iepirkumā [cenu aptaujā]. Tā rezultātā MJ Partneri piekrita piedalīties iepirkumā²⁴.

17.12.2012. sadarbības līgums

- 27 Nepilnu mēnesi pēc 19.11.2012. e-pasta sarakstes MJ Partneri 17.12.2012. noslēdza sadarbības līgumu ar [pers. F]. Ar šo līgumu MJ Partneri apņemas piedalīties RS izsludinātajā cenu aptaujā (Sadarbības līguma 1.3.1. punkts).²⁵
- 28 MJ Partneri valdes loceklis [pers. E] paskaidroja: *“[pers. F] mūsu vārdā sagatavoja atbilstošus dokumentus nolikumam, lai varam piedalīties cenu aptaujā.”*²⁶ Tāpat MJ Partneri valdes loceklis [pers. E] paskaidroja, ka [pers. F] ir teikusi, ka MJ Partneri ir labas izredzes uzvarēt konkursā.²⁷
- 29 Savukārt pati [pers. F] paskaidroja, ka cenu aptaujai nepieciešamos dokumentus sagatavoja pēc Alchimica Latvija valdes locekļa [pers. C] un RS Baltic un RS darbinieka [pers. A] sniegtajām

¹¹ 2. sējums 200. lpp, [pers. F] 11.04.2016. VP nopratināšanas protokols.

¹² 4. sējums 39.-40.,47.-49.lpp, [pers. C] 19.11.2012. e-pasts [pers. F].

¹³ 4. sējums 161.lpp, Administratīvās rajona tiesas 08.06.2016. tiesas sēdes protokols, [pers. C] liecināja, ka pazīst tikai vienu [personas vārds] un par [iesauka pers. A] viņš sauc [pers. A].

¹⁴ Tulkojums no krievu valodas.

¹⁵ 3. sējums 135.lpp, [pers. G] 21.06.2016. nopratināšanas protokols ENAP.

¹⁶ 2. sējums 200.lpp, [pers. F] 11.04.2016. nopratināšanas protokols VP.

¹⁷ 4. sējums 182.lpp, [pers. E] 24.08.2016. liecība tiesā.

¹⁸ 3. sējums 70.lpp, [pers. E] 20.11.2015. nopratināšanas protokols VP.

¹⁹ Turpat 70.lpp.

²⁰ 4. sējums 182.lpp, [pers. E] 24.08.2016. liecība tiesā.

²¹ Turpat 182.lpp.

²² 3. sējums 70.lpp, [pers. E] 20.11.2015. nopratināšanas protokols VP.

²³ 3. sējums 70.lpp, [pers. E] 20.11.2015. nopratināšanas protokols VP, sk. arī 4.sējuma 182.lpp, [pers. E] 24.08.2016. liecība tiesā.

²⁴ 3. sējums 70.lpp, [pers. E] 20.11.2015. VP nopratināšanas protokols.

²⁵ 2. sējums 208. – 207.lpp, SIA “MJ Partneri” un [pers. F] 17.12.2012. sadarbības līgums.

²⁶ 4. sējums 182.lpp, [pers. E] 24.08.2016. liecība tiesā.

²⁷ 4. sējums 184.lpp, [pers. E] 24.08.2016. liecība tiesā.

norādēm: “Balstoties uz [pers. C] iesniegtiem, nodotiem dokumentiem par nepieciešamo materiālu tehniskajām prasībām, daudzumiem es sagatavoju dokumentus MJ Partneri un Alchimica Latvija. Cenu aptaujas dokumentus parakstīja MJ Partneri valdes priekšsēdētājs [pers. E]. [...] visus dokumentus, kas bija nepieciešami cenu aptaujai, es saņēmu no [pers. C] un dažus dokumentus saņēmu no paša [pers. A].”²⁸

RS 1. iepirkuma izsludināšana

- 30 Nākamā dienā pēc [pers. F] un MJ Partneri sadarbības līguma noslēgšanas RS Tehniskā direktora vietnieks tehniskā atbalsta jautājumos [pers. K] 18.12.2012. RS iepirkumu komisijai (“Iepirkumu komisija”) iesniedza iepirkuma pieprasījumu – “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi”. Iepirkuma pieprasījumā [pers. K] izteica lūgumu rast iespēju uzaicināt dalībai cenu aptaujā trīs pretendentes – MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija, norādot, ka šie trīs pretendenti darbojas attiecīgajā nozarē un par to kvalifikāciju un uzticamību nav šaubu²⁹.
- 31 RS darbinieks [pers. K] paskaidroja: “kas attiecas uz 18.12.2012. nano tehnoloģisko līdzekļu iepirkumu, tad es iesniedzu iepirkumu komisijai pieprasījumu par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi. Orientējošais apjoms tika iegūts, pamatojoties uz tehniskajiem lielumiem, veicot apstrādi pieciem dažādiem transporta līdzekļiem. Kas attiecas uz potenciālajiem piegādātājiem MJ Partneri, RS Baltic, Alchimica Latvija, tad potenciālos piegādātājus ieteica speciālisti, kuri uzņēmumā veica transporta līdzekļu tīrīšanu, pieļauju iespēju, kas varēja būt [pers. A], jo bija vienīgais, kas nodarbojās ar nano ķīmijas apstrādi un kādreiz viņam bija saistība ar RS Baltic.”³⁰
- 32 Sniedzot paskaidrojumus atkārtoti, RS darbinieks [pers. K] jau apstiprināja, ka pretendentes cenu aptaujai ieteica RS darbinieks [pers. A]³¹: “pirmajā reizē [RS 1. iepirkums] [pers. A] nebija tiesību šādu iepirkuma pieprasījumu [RS Iepirkumu komisijai] iesniegt, jo viņa amats neatbilda tam, lai šādu pieprasījumu būtu tiesīgs no sava vārda iesniegt. Nākamajā reizē, kas bija aptuveni pēc gada [pers. A] jau bija cits amats, kas viņam šādas tiesības piešķīra, tādēļ [pers. A] kā tehniskās daļas speciālists šādu pieprasījumu iesniedza pats.”³²
- 33 RS Iepirkumu komisijas sastāvā laikā, kad tika saņemts RS darbinieka [pers. K] iepirkuma pieprasījums, bija priekšsēdētājs – RS Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības direktors [pers. L], priekšsēdētāja vietnieks – RS Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības direktora vietnieks [pers. M] un komisijas locekļi – RS Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības daļas Būvniecības nodaļas vadītāja [pers. N] un Juridiskās daļas vadītājs [pers. O].
- 34 Pēc RS darbinieka [pers. K] iesniegtā iepirkuma pieprasījuma, saskaņā ar RS Iepirkumu komisijas 21.12.2012. sēdes protokolu Nr.1 Iepirkumu komisija nolēma izsludināt cenu aptauju “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” ar paredzēto līguma summu 280’000 LVL³³. Iepirkumu komisija RS 1. iepirkumā nolēma uzaicināt iesniegt piedāvājumus trīs pretendentes – MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija. Iepirkumu komisija par piedāvājumu gala iesniegšanas termiņu noteica 07.01.2013. plkst. 14.00.³⁴ Tajā pašā dienā (21.12.2012.) Iepirkumu komisija iepriekš minētajiem trīs pretendentiem nosūtīja RS 1. iepirkuma cenu aptaujas uzaicinājumus.³⁵

²⁸ 2. sējums 200.lpp, [pers. F] 11.04.2016. nopratināšanas protokols VP.

²⁹ 1.sējums 32.-33.lpp, 18.12.2012. [pers. K] Iepirkuma pieprasījums.

³⁰ 3. sējums 119.lpp, [pers. K] 03.12.2015. nopratināšanas protokols VP.

³¹ 3. sējums 123.lpp, [pers. K] 07.07.2016. ENAP nopratināšanas protokols.

³² Turpat 123.lpp.

³³ 1.sējums 104.lpp, A sadaļa: Informācija pretendentiem.

³⁴ 1.sējums 99. - 100. lpp, Iepirkumu komisijas 21.12.2012. sēdes protokols Nr.1.

³⁵ 1.sējums 101. – 103. lpp, Cenu aptaujas uzaicinājumi (RS Baltic, MJ Partneri, Alchimica Latvija).

Tirgus dalībnieku darbības pēc RS 1. iepirkuma izsludināšanas

- 35 28.12.2012. Alchimica Latvija valdes loceklis [pers. C] nosūtīja RS Baltic valdes loceklim un RS darbiniekam [pers. A] un [pers. F] e-pastu³⁶:

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs ³⁷
28.12.2012. 13:59	<p>Sūtītājs – [pers. C]</p> <p>Adresāts – [pers. A]</p> <p>Zināšanai – [pers. F]</p>	<p>Nosaukums: FW: SIA ALCHIMICA LATVIJA LATVIA</p> <p>1 pielikums:</p> <p>Cenu aptaujas uzaicinājums</p> <p>Laimīgu Jauno gadu!</p> <p>Sveiks, [pers. A]!</p> <p>Mēs nodarbojamies, precīzāk mūsu [pers. F], kura pieslēgusies šim jautājumam (viņai pagaidām liels paldies, bez viņas mēs būtu <<iekrituši>>!) un palīdzēs mums visiem <<dalībniekiem>> noformēt vajadzīgos dokumentus dalībai konkursā RS! Bet es 02.01.13 g. pacentīšos tikšanās laikā ar [iesauka pers. L] precizēt visas nianse saistībā ar līgumu ar RS, jo viņu atsūtītais variants mūs noteikti neapmierina.</p> <p>Bet tev paprasīsim steidzami un operatīvi izlemt šādus jautājumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aizpildīt pēdējo kolonnu D daļā, ielikt cenas (mūsu!), kurām jāuzvar iepirkumā! 2. Aizpildīt pēdējo kolonnu B daļā, norādot produkta ražotāju un nosaukumu! <p>Mums 02.01 vajadzētu sanākt kopā un pārrunāt, kas sanāk un kas nē. Mana tikšanās ar [iesauka pers. L] mums vēl labāk palīdzēs saprast kas notiek. Un būt ļoti vēlams, ka 04.01. mēs visi <<dalībnieki>> iesniegtu savus dokumentus RS.</p> <p>Uz to arī tiecamies!</p> <p>Neskaidrību gadījumā sazinies ar mani un [pers. F]. Viņa tev palīdzēs un sniegs konsultāciju.</p> <p>Varat apmainīties ar skype kontaktiem. Laiks mums ir maz, tāpēc viss jādara ātri un pareizi.</p> <p>Veiksmi mums visiem! Un uz sakariem!</p> <p>Ar cieņu, [pers. C].</p>

- 36 29.12.2012. [pers. C] nosūtīja e-pastu ar pielikumu – doc1.docx [pers. A], kurā lūdz pārskatīt ar [iesauka pers. L] apspriežamos jautājumus. Šis e-pasts zināšanai ir nosūtīts arī [pers. F]³⁸:

³⁶ 1.sējums 116.lpp, [pers. C] 28.12.2012. e-pasts [pers. A] un [pers. F].

³⁷ Tulkojums no krievu valodas.

³⁸ 5.sējums 3.lpp, 29.12.2012. [pers. C] e-pasts [pers. A], cc-[pers. F], pielikumā Doc1.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs ³⁹
29.12.2012. 16:59	Sūtītājs – [pers. C] Adresāts – [pers. A] Zināšanai – [pers. F]	Nosaukums: Dokuments 1 1 pielikums: Doc1.docx Sveiki visiem! Apskatiet manus jautājumus, kurus gaidāmās tikšanās laikā apspriedīšu ar [iesauka pers. L]! Pievienojiet un izlabojiet! Gaidu Jūsu priekšlikumus! Veiksmi! Ar cieņu, [pers. C].

- 37 [pers. F] apstiprināja, ka [pers. C] par “[pers. iesauka L]” sauc [pers. L]: *“bija reizes, kad [pers. C] man teica, ka dodas uz RS tikties ar [pers. L] jeb, kā viņš citkārt viņu dēvēja, “[iesauka pers. L]”. Tādu reizu nebija daudz. Manuprāt, tas notika pirms līgumu noslēgšanas ar RS. Līguma izpildes laikā neatceros, ka [pers. L] vai [iesauka pers. L] būtu pieminēts. Dzīvē šo personu, manuprāt, neesmu redzējusi, ja arī esmu, tad neesmu viņu atpazinusi”*.⁴⁰
- 38 02.01.2013. [pers. A] nosūtīja [pers. C] e-pastu ar tēmu/nosaukumu “salidzinajums”, kuram pielikumā pievienota Excel datne ar nosaukumu “salidzinajums.xls”. Datnē atradās tabulas ar nosaukumu “Salidzinājums RS, Alhimika, AAA” (RS – saprotama, kā RS Baltic, Alhimika – saprotama, kā Alchimica Latvija, AAA – saprotama, kā trešais atrastais tirgus dalībnieks MJ Partneri). Datnes tabulās norādīti katra tirgus dalībnieka finanšu piedāvājumi cenu aptaujai “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” identifikācijas Nr. RS/2012.20. [pers. C] 02.01.2013. šo pašu e-pastu pārsūtīja [pers. F].⁴¹ E-pasta pielikumā pievienotajā un pārsūtītajā Excel datnē katram tirgus dalībniekam norādīti tieši tie produkti, kurus vēlāk attiecīgais uzņēmums iesniedza savā piedāvājumā RS⁴².
- 39 Par RS 1. iepirkuma uzaicināto pretendentu piedāvājumos norādītajam cenām [pers. F] norādīja, ka tieši viņa bija tā persona, kura rēķināja cenas visiem trim pretendentiem: *“bija trīs materiāli, trīs piedāvājumi, kas atbilda iepirkumam. Tām cenām tika likts vienāds peļņas procents, bet piegādātājs atšķīrās, tāpēc viens bija dārgāks un viens lētāks.”*⁴³
- 40 02.01.2013. [pers. F] nosūtīja e-pastu [pers. A], kurā bija virkne (6 gab.) RS Baltic apliecinājumu, kuri iesniedzami RS 1. iepirkumā⁴⁴.

³⁹ Tulkojums no krievu valodas.

⁴⁰ 2. sējums 237.lpp (otra puse), [pers. F] 07.06.2017. ENAP nopratināšanas protokols.

⁴¹ 1.sējums 136. - 137. lpp, 02.01.2013. e-pasts ar pielikumu.

⁴² Lēmuma 51.rindkopa. 1.sējums 152.lpp SIA “RS Baltic” finanšu piedāvājums, 162.lpp SIA “Alchimica-Latvia” finanšu piedāvājums, 177.lpp SIA “MJ Partneri” finanšu piedāvājums.

⁴³ 4. sējums 95.lpp, [pers. F] 09.05.2016. liecība tiesai. Vienlaicīgi, [pers. A] sagatavotās datnes salidzinajums.xls finanšu piedāvājumi un RS Baltic un MJ Partneri RS 1.iepirkumā iesniegtie finanšu piedāvājumi pozīcijās par vienu vienību atšķiras tieši par 1 LVL (vienai pozīcijai 0,95 LVL). Korelācija starp salidzinajums.xls un RS Baltic un MJ Partneri finanšu piedāvājumu datiem ir 1 (skat. 5.sējuma 57.lpp). Alchimica Latvija finanšu piedāvājums [pers. A] datnē salidzinajums.xls ir vienāds ar Alchimica Latvija RS 1.iepirkuma iesniegto finanšu piedāvājumu.

⁴⁴ 1.sējums 129.-135.lpp 02.01.2013. [pers. F] e-pasts [pers. A] ar SIA “RS Baltic” apliecinājumiem pielikumā.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
02.01.2013. 16:40	Sūtītājs – [pers. F] Adresāts – [pers. A]	Nosaukums: (bez temata) 1 pielikums: RS RS BALTIC dokumenti saskana ar 4.punktu.doc Pārbaudi! Katra dokumenta viens eksemplārs, paraksts zīmogs, zīmogs nevar būt uz paraksta, liec blakus

- 41 07.01.2013. plkst. 15.23 [pers. A] nosūtīja e-pastu⁴⁵ [pers. F], kurā interesējas par konkursa norisi.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
07.01.2013. 15:23	Sūtītājs – [pers. A] Adresāts – [pers. F]	Nosaukums: Re: Apliecinājums no rupnicas Sveika. Ka jums iet ar konkursu?

- 42 07.01.2013. plkst.15.38 [pers. F] atbildēja [pers. A], ka dokumenti ir iesniegti⁴⁶.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
07.01.2013. 15:38	Sūtītājs – [pers. F] Adresāts – [pers. A]	Nosaukums: Re: Apliecinājums no rupnicas Sveiks! Dokumentus iesniedzām, gaidām!

Piedāvājumu iesniegšana un uzvarētāja noteikšana RS 1. iepirkumā

- 43 RS 1. iepirkuma piedāvājumu iesniegšanas gala termiņš bija 07.01.2013. plkst. 14.00. Saskaņā ar RS Iepirkumu komisijas 07.01.2013. sēdes protokolu Nr. 2 “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” (“Sēdes protokols Nr. 2) RS Iepirkumu komisijas sēdē piedalījās – Komisijas priekšsēdētāja vietnieks – RS Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības direktora vietnieks [pers. M] un komisijas locekļi – RS Pakalpojumu attīstības un pārdošanas direktors [pers. P], Tehniskā atbalsta direktora vietnieks remonta jautājumos [pers. R], Infrastruktūras uzturēšanas un attīstības daļas Būvniecības nodaļas vadītāja [pers. N] un Juridiskās daļas vadītājs [pers. O].
- 44 Saskaņā ar Sēdes protokola Nr. 2 1. pielikumu visi komisijas locekļi apliecina, ka, būdami cenu aptaujas komisijas locekļi, tie darbosies tikai savu pilnvaru ietvaros, nenonākot interešu konfliktā, ka nav tādu apstākļu vai faktu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka tie ir personīgi ieinteresēti kāda cenu aptaujas pretendenta izvēlē vai darbībā.⁴⁷
- 45 Atbilstoši Iepirkumu komisijas Sēdes protokola Nr. 2 pielikumam “Pretendentu finanšu

⁴⁵ 5.sējums 5.lpp, 07.01.2013. [pers. A] e-pasts [pers. F].

⁴⁶ 5.sējums 6.lpp, 07.01.2013. [pers. F] e-pasts [pers. A].

⁴⁷ 1.sējums 141.lpp, Cenu aptaujas komisijas locekļu apliecinājumi.

piedāvājumu reģistrācijas saraksts” RS 1. iepirkumā piedāvājumus iesniedza Alchimica Latvija, RS Baltic un MJ Partneri. Visi trīs pretendenti savus piedāvājumus RS iesniedza vienā dienā (07.01.2013.) un vienā laikā (plkst. 11.09)⁴⁸.

46 Kā norādīja [pers. F]: “[...] *vismaz divus piedāvājumus – MJ Partneri un Alchimica Latvija, es nogādāju RS [...] kopā ar [pers. C] vai [pers. S]. Iespējams, ka reizē nogādāju arī trešo piedāvājumu.*”⁴⁹

47 Saskaņā ar Iepirkumu komisijas 18.01.2013. sēdes protokolu Nr.3 (“Sēdes protokols Nr. 3) un tā pielikumu Nr.1 RS Tehniskā direktora vietnieks tehniskā atbalsta jautājumos [pers. K] pārbaudīja MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija atbilstību cenu aptaujas specifikācijas prasībām. Atbilstoši [pers. K] atzinumam visu trīs pretendentu iesniegtie piedāvājumi bija sagatavoti atbilstoši RS 1. iepirkuma specifikācijas prasībām un nodrošināja specifikācijā plānoto piegādi.⁵⁰ Vienlaikus RS darbinieks [pers. K] apliecināja, ka, būdams cenu aptaujas komisijas pieaicinātais tehniskais speciālists, darbojās tikai savu pilnvaru ietvaros, nenonākot interešu konfliktā.⁵¹

48 Saskaņā ar Sēdes protokolu Nr. 3 par RS 1. iepirkuma uzvarētāju Iepirkumu komisija atzina MJ Partneri ar piedāvājuma summu 277 540 LVL (394 903,84 *euro*). Tā rezultātā RS un MJ Partneri 01.02.2013. noslēdza līgumu Nr. LIG-IEP/2013/5 “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” (“RS 1. iepirkuma līgums”).

Secinājumi par RS 1. iepirkumu

49 Izvērtējot iegūto informāciju par RS 1. iepirkumu, KP konstatē, ka MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija ir saskaņojušas dalības nosacījumus RS 1. iepirkumā, vienojoties par plānoto uzvarētāju iepirkumā (cenu aptaujā), kā arī veicot nepieciešamās darbības, lai sagatavotu pretendentu dokumentāciju atbilstoši panāktajai vienošanai.

50 Atbilstoši iegūtajiem pierādījumiem (Lēmuma 9. nodaļā minētās e-pasta vēstules, atspoguļotās personu sniegtās liecības un paskaidrojumi) KP konstatē šādas saskaņotas darbības:

- pirms piedāvājumu iesniegšanas RS 1. iepirkuma pretendenti ar [pers. F] starpniecību savā starpā sazinājušies un saskaņojuši savus piedāvājumus, nosakot gala cenas un iespējamo konkursa uzvarētāju;
- tirgus dalībnieki, kuriem nav bijis paredzēts uzvarēt, ir apzinājušies savu iesniegto piedāvājumu konkurenci imitējošo raksturu;
- visi pretendenti savus piedāvājumus RS iesniedza vienā dienā (07.01.2013.) un vienā laikā (plkst.11.09);
- visi pretendenti savus piedāvājumus un cenas RS 1. iepirkumā noteica ar vienas personas starpniecību un ļoti tuvu (aptuveni 0,5% robežās⁵²) no paredzētās līguma summas (280 000 LVL jeb 398 404 *euro*).

51 Ievērojot minēto, KP secina, ka MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija dalības nosacījumi RS 1. iepirkumā bija pirms piedāvājumu iesniegšanas un pat pirms RS 1. iepirkuma izsludināšanas savstarpēji saskaņoti, kas RS 1. iepirkumā aizvietoja starp tirgus dalībniekiem brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci. Šāda tirgus dalībnieku saskaņota darbība un vienošanās ir pretēja KL 2. pantā noteiktajam mērķim nodrošināt un aizsargāt brīvu konkurenci un pārkāpj KL 11. panta pirmo daļu. Atbilstoši normai tirgus dalībniekiem ir aizliegts slēgt vienošanās, kuru mērķis ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana, to skaitā savstarpēji vienojoties par tiešu vai netiešu cenu noteikšanu jebkādā veidā, kā arī par tādas

⁴⁸ 1.sējums 142.lpp, Pretendentu finanšu piedāvājumu reģistrācijas saraksts.

⁴⁹ 2. sējums 227.lpp (otra puse), [pers. F] 16.06.2016. nopratināšanas protokols ENAP.

⁵⁰ 1.sējums 182.lpp, Atzinums “Par pretendentu tehnisko piedāvājumu atbilstību tehniskajai specifikācijai cenu aptaujai “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi”.

⁵¹ 1.sējums 183.lpp, [pers. K] apliecinājums.

⁵² 5.sējums 58.lpp.

informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, kā arī vienoties par dalības nosacījumiem iepirkumos.

RS dalība aizliegtajā vienošanās RS 1. iepirkumā

- 52 RS 31.08.2011. ar [pers. A] noslēdza darba līgumu Nr. 318. Ar šo līgumu [pers. A] ar 01.09.2011. pieņemts darbā autoatslēdznieka amatā⁵³. Ar 02.09.2011. RS Tehniskā atbalsta direktora [pers. T] darba uzdevumu Nr. 19 [pers. A] kā viens no darba uzdevumiem tiek noteikts izstrādāt inovatīvus risinājumus kvalitatīvu nano tehnoloģijas mazgāšanas līdzekļu ieviešanai uzņēmuma sabiedriskā transporta salona un virsbūves mazgāšanā.⁵⁴
- 53 [pers. T] paskaidroja, ka [pers. A] tika pieņemts darbā RS tieši viņa specializēto zināšanu saistībā ar nano tehnoloģisko ķīmiju un tās pielietošanu transportu tīrīšanā dēļ: *“mēs pārgājām uz jaunu tīrīšanas tehnoloģiju, tāpēc vajadzēja cilvēku, kurš ar to ir strādājis, jo varam jau nopirkt dārgu precī, bet, ja nemākam izmantot šo precī, tad nedod nekādu jēgu. Iespējams, tā bija mana iniciatīva, kad runāju ar saviem cilvēkiem, lai aicina strādāt uz RS. Par atslēdznieku tika pieņemts, jo tas notika pēkšņi un mums tāda struktūrvienībā nebija tāda amata.”*⁵⁵
- 54 [pers. A] RS veica sākotnējos izmēģinājumus transportlīdzekļu tīrīšanā, izmantojot nano tehnoloģisko ķīmiju, vienlaicīgi būdams arī RS Baltic valdes loceklis. To arī apstiprināja RS darbinieks [pers. K]⁵⁶. Kopumā secināms, ka RS Baltic bija sadarbība ar RS kopš 2010. gada⁵⁷. Savstarpējo sadarbību apstiprina arī 03.05.2012. noslēgtais līgums Nr. LIG/2012/219 starp RS un RS Baltic, kuru RS Baltic vārdā līgumu parakstīja valdes locekle [pers. B] [[pers. A] sieva]. [pers. B] paskaidroja, ka: *“es, nevis mans vīrs, tiku ierakstīta kā RS Baltic pārstāve tādēļ, ka mans vīrs tolaik strādāja Rīgas satiksme un viņa paraksts uz šī dokumenta varētu nederēt. Taču pēc būtības visu līguma izpildi uzņēmās mans vīrs”*⁵⁸.
- 55 Attiecībā uz RS 1. iepirkumu KP konstatē, ka RS dotais uzdevums [pers. A] bija organizēt nano tehnoloģiskās ķīmijas sagādi. [pers. A] organizēja RS 1. iepirkumu un atbilstoši [pers. A] norādēm kā pretendētus RS 1. iepirkumā RS uzaicināja MJ Partneri, Alchimica Latvija un RS Baltic.
- 56 RS dalību MJ Partneri, Alchimica Latvija un RS Baltic aizliegtajā vienošanās apstiprina RS darbinieka [pers. A] e-pasta sarakste, [pers. A] uzticētie darba uzdevumi un [pers. A] darbības. [pers. A] kā RS darbinieks jau pirms RS 1. iepirkuma izsludināšanas iesaistījās aizliegtajā vienošanās un piedalījās ne tikai RS 1. iepirkuma pretendentu noteikšanā, bet arī paredzētā RS 1. iepirkuma uzvarētāja noteikšanā, pretendentu piedāvājumu cenu salīdzināšanā un apmainījās ar šo informāciju ar RS 1. iepirkuma pretendentiem, deva norādes [pers. F]. Minētās RS darbinieka [pers. A] darbības norāda uz RS dalību MJ Partneri, Alchimica Latvija un RS Baltic aizliegtajā vienošanās.
- 57 Par RS darbinieka [pers. A] rīcību RS 1. iepirkumā no VID 30.06.2015. lēmuma Nr. 23.13/L – 637 izriet, ka: *“nodokļu auditā iegūta pietiekoša informācija, kas apliecina faktu, ka RS darbinieks [pers. A], kuram saskaņā ar viņa darba pienākumiem ir tiesības plānot, organizēt un nodrošināt sabiedriskā transporta līdzekļu tīrīšanu ar inovatīviem risinājumiem, ir piešķirta nozīmīga loma RS darbības veikšanā, zināja (vai bija jāzina), kādos darījumos, un ar kādu darījumu partneri un kādos nolūkos [RS] iesaistās.”*⁵⁹
- 58 Arī Administratīvā rajona tiesa secināja, ka RS atbild par amatpersonu un darbinieku veiktajām darbībām. RS valdes uzdevums ir ne tikai savā darbībā ievērot normatīvos aktus, bet arī

⁵³ 3. sējums 9.lpp, [pers. A] 31.08.2011. darba līgums Nr.318 ar SIA “Rīgas satiksme”.

⁵⁴ 3. sējums 26.lpp, 02.09.2011. darba uzdevums Nr.19.

⁵⁵ 4. sējums 136.lpp, [pers. T] 08.06.2016. liecība tiesā.

⁵⁶ 3. sējums 119.lpp, [pers. K] 03.12.2015. nopratināšanas protokols VP.

⁵⁷ 1.sējums 16.-17.lpp, 16.02.2015. SIA “Rīgas Satiksme” dienesta izmeklēšanas komisijas atzinums.

⁵⁸ 3. sējums 139.lpp (otra puse), [pers. B] 13.06.2016. nopratināšanas protokols ENAP.

⁵⁹ 2. sējums 46.lpp (otra puse), Valsts ieņēmumu dienesta 30.06.2015. Lēmums Nr.23.13./L637.

nodrošināt kontroles mehānismu un labu pārvaldību visā uzņēmumā, tai skaitā nodrošināt, ka darījumi tiek noslēgti tieši ar tiem partneriem, kas piegādā preces. Ja tas nav pienācīgi veikts vai ir bijuši kādi citi iemesli, kuru dēļ varēja tikt noslēgts līgums ar MJ Partneri, RS par to ir atbildīga.⁶⁰

- 59 Vēl vairāk – RS Iepirkumu komisija uzaicinājumu RS 1. iepirkumā nosūtīja arī RS Baltic, ar kuru RS iepriekš jau bija noslēgts sadarbības līgums⁶¹. Tas nozīmē, ka RS izteica piedāvājamu piedalīties RS 1. iepirkumā arī sava darbinieka [pers. A], kurš vienlaicīgi bija arī pašas RS atbildīgais darbinieks par nano mazgāšanas līdzekļu tehnoloģijas risinājumu ieviešanas plānošanu, organizēšanu un nodrošināšanu, vadītajai RS Baltic⁶². Līdz ar to RS zināja sava darbinieka [pers. A] tiešu saistību ar uzaicināto pretendentu RS 1. iepirkumā, proti, iepirkumā, kas savukārt bija tieši saistīts ar un izrietēja no [pers. A] kā RS darbiniekam noteikto darba uzdevumu izpildes.
- 60 Arī pēc Iepirkumu komisijas uzvarētāja apstiprināšanas RS 1. iepirkumā un līguma noslēgšanas starp RS un MJ Partneri, atbilstoši iepirkuma līguma 9.1. punktam no RS puses ar līguma izpildi saistītos jautājumus RS pilnvaroja risināt RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieku [pers. A]. Ar līgumu RS pilnvaroja savu darbinieku [pers. A] RS vārdā attiecīgi pieteikt un pieņemt pasūtījumus, parakstīt rēķinus, risināt jautājumus, kas saistīti ar produkcijas piegādi, pasūtījumu izpildi u.tml.⁶³
- 61 Arī Administratīvā rajona tiesa, ņemot vērā minētos apstākļus, secināja, ka RS organizētais RS 1. iepirkums no konkurences viedokļa bija formāls, bez patiesa mērķa iegādāties nano ķīmiskos produktus no piegādātāja, kas piedāvās izdevīgākos noteikumus⁶⁴. Tādējādi RS rīkojās pretēji KL 2.panta mērķim un piedalījās KL 11. panta pirmās daļas pārkāpuma izdarīšanā.
- 62 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka RS ar savām darbībām kopā ar MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija kavēja brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļus RS 1. iepirkumā. Līdz ar to KP atzīst RS par MJ Partneri, RS Baltic un Alchimica Latvija noslēgtās aizliegtās vienošanās RS 1. iepirkumā, kura atbilst KL 11. panta pirmās daļas pārkāpumam, dalībnieku.

10. RS 2. iepirkums

- 63 RS 07.04.2014. pieņēma lēmumu veikt cenu aptauju “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” ar paredzēto līguma summu 413'000 euro⁶⁵. Pieteikumus RS 2. iepirkumā uzaicināja iesniegt četrus uzņēmumus – MJ Partneri, Vialeks, Sava Arhitektūra un HRM.

Pretendentu darbības pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas

- 64 27.02.2014. [pers. F], tobrīd Vialeks valdes locekle, nosūtīja e-pastu MJ Partneri valdes loceklim [pers. E], kurā aicina MJ Partneri piedalīties RS 2. iepirkumā⁶⁶.

⁶⁰ 2. sējums 109.lpp, Administratīvās rajona tiesas 19.11.2016. spriedums lietā Nr. A420137616 (RPSIA “Rīgas satiksme”, VID), 20.punkts.

⁶¹ Lēmuma 54.rindkopa.

⁶² 2. sējums 122.pp, Administratīvās apgabaltiesas 14.11.2017. spriedums lietā Nr. A420137616 (RPSIA “Rīgas satiksme”, VID), 20.punkts.

⁶³ 1.sējums 184.-186.lpp, 01.02.2013. Līgums Nr. LIG-IEP/2013/5 starp SIA “MJ Partneri” un RPSIA “Rīgas satiksme”.

⁶⁴ 2. sējums 105.lpp (otra puse) – 106.lpp, Administratīvās rajona tiesas 19.11.2016. spriedums lietā Nr. A420137616 (RP SIA “Rīgas satiksme”, VID), 11.2 punkts.

⁶⁵ 1.sējums 208.lpp, A sadaļa: Informācija pretendentiem.

⁶⁶ 4. sējums 50.lpp, 27.02.2014. [pers. F] e-pasts [pers. E].

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
27.02.2014. 10:48	Sūtītājs – [pers. F] Adresāts – [pers. E]	Nosaukums: Dalība konkursā Labrīt [pers. E]! Saprotu, ka esam radījuši daudz problēmu un galvassāpju, bet ir viens jautājums. Rīgas satiksme ir izsludinājusi cenu aptauju uz 2014 gadu un ir jāpiedalās atkal trijām firmām. Vai Jūs varētu palūgt vēlreiz piedalīties? Līguma kopējā summa 399 000 Euro, Līgums būs uz 15 mēnešiem. Katru mēnesi piegāde uz 27 000 Euro Ja, Jūs nebūsat ar mieru noslēgt Līgumu, vēlētos palūgt tikai piedalīties konkursā. Ar cieņu, [pers. F]

- 65 04.03.2014. Vialeks valdes locekle [pers. F] nosūtīja e-pastu⁶⁷ MJ Partneri valdes loceklim [pers. E], kurā atkārtoti norāda informāciju pa RS 2. iepirkumu, kā arī informē [pers. E] par to, kurš šim iepirkumam gatavos dokumentus.

⁶⁷ 5.sējums 7.lpp, 04.03.2014. [pers. F] e-pasts [pers. E], pielikumā MJ D.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
04.03.2014. 13:23	Sūtītājs – [pers. F] Adresāts – [pers. E]	Nosaukums: Cenu aptauja 2014 RS 1 pielikums: MJ D.doc Labdien [pers. E]! Pamatojoties uz piektdienas sarunu, par atkārtotu piedalīšanos RS cenu aptaujā, nosūtu sekojošu informāciju: Cenu aptaujas summa bez PVN 399332.00 Eiro Piegāde katru mēnesi 26 622 Eiro bez PVN, tā 15 mēnešus, Starpniecības pakalpojumi 6% Iegāde no Belgeri Chemie Austrija Cenu aptaujas dokumentus mēs gatavojam Pielikumā Cenu aptaujas finanšu pielikums, Pārējos dokumentus, nosūtīsim tuvākajā laikā. Ar cieņu, [pers. F]

- 66 [pers. F] norādīja, ka informāciju par plānoto RS cenu aptauju par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi 2014.gadā, līdzīgi kā RS 1. iepirkumā, saņēma no [pers. C]⁶⁸, kurš tobrīd bija Vialeks direktors⁶⁹. [pers. F] arī norādīja, ka: “..vienlaikus [pers. C] uzskatīja, ka starpnieka pakalpojumus mēs varētu neizmantot un piegādāt preces pa tiešo no mūsu uzņēmumiem.”⁷⁰ Arī šajā iepirkumā Vialeks direktors [pers. C] uzdeva [pers. F] atrast kādu uzņēmumu no malas.⁷¹
- 67 Pildot Vialeks direktora [pers. C] uzdevumu, Vialeks valdes locekle [pers. F] sazinājās ar [pers. G] [tobrīd arī Vialeks darbinieku⁷²], kurš dalībai RS 2. iepirkumā ieteica uzņēmumu Sava arhitektūra, ar kuru arī [pers. G] pats vēlāk sazinājās⁷³. [pers. F] paskaidrojumu apstiprināja arī Sava arhitektūra valdes loceklis [pers. J]. Viņš norādīja, ka: “Aptuveni 2014.gadā pie manis vērsās [pers. G], kurš man jautāja, vai Sava arhitektūra varētu piedalīties RS izsludinātā cenu aptaujā par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi.”⁷⁴
- 68 [pers. F] arī norādīja, ka jau sākotnēji bija vienošanās, ka Sava arhitektūra netiks virzīta kā RS 2. iepirkuma uzvarētājs. Informācija par to, ka Sava arhitektūra ir jāuzaicina dalībai RS 2. iepirkumā, tika nodota arī RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietniekam [pers. A].⁷⁵

⁶⁸ 2. sējums 229.lpp (otra puse), 16.06.2016. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP.

⁶⁹ 2. sējums 239.lpp (otra puse), 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP, turklāt [pers. C] kopš 13.02.2013. ir nodarbināts Vialeks.

⁷⁰ 2. sējums 239.lpp (otra puse), 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP.

⁷¹ Turpat 239.lpp.

⁷² [pers. G] bija nodarbināts Vialeks no 13.02.2013. līdz 01.09.2014.

⁷³ 2. sējums 239.lpp (otra puse), 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP un 2.sējums 228.lpp, ENAP 16.06.2016. [pers. F] nopratināšanās protokols.

⁷⁴ 3. sējums 131.lpp (otra puse), 09.06.2016. [pers. J] nopratināšanās protokols ENAP.

⁷⁵ 2. sējums 241.lpp (otra puse), ENAP 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols.

- 69 03.04.2014. plkst. 8.35 RS Juridiskās daļas iepirkumu un līgumu nodaļas juriskonsulte [pers. U] nosūtīja RS Tehniskā atbalsta direktoram [pers. T] RS 2. iepirkumam pieprasījuma paraugu, kurš to tālāk 03.04.2014. plkst. 8.51 nosūtīja RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietniekam [pers. A] ar tekstu: “Lūdzu sagatavot iepirkuma pieprasījumu pēc klāt pievienotā parauga”.⁷⁶

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs
03.04.2014. 8:35	Sūtītājs – [pers. U] Adresāts – [pers. T]	Nosaukums: FW: Iepirkuma pieprasījums – paraugs 1 pielikums: Iepirkuma pieprasījums – IS_apkalpošana.doc Labrīt, Nosūtu iepirkuma pieprasījuma paraugu. Ar cieņu, [pers. U] Juridiskās daļas Iepirkumu un līgumu nodaļas juriskonsulte Vestienas iela 35, Rīga, LV-1035. www.rigassatiksme.lv
03.04.2014. 8:51	Sūtītājs – [pers. T] Adresāts – [pers. A]	Nosaukums: FW: Iepirkuma pieprasījums – paraugs Lūdzu sagatavot iepirkuma pieprasījumu pēc klāt pievienotā parauga.

- 70 03.04.2014. plkst. 13.27 [pers. A] iepriekš minēto saraksti ar pielikumā pievienoto iepirkuma pieprasījumu un tehniskās specifikācijas paraugu no sava RS darba e-pasta pārsūtīja uz savu personīgo e-pastu, no kura [pers. A] 15 minūtes vēlāk plkst. 13.42 iepriekš minēto saraksti ar pielikumā pievienoto iepirkuma pieprasījuma un tehniskās specifikācijas paraugu pārsūtīja Vialeks valdes loceklei [pers. F]⁷⁷.
- 71 04.04.2014. RS darbinieks [pers. A] nosūtīja Vialeks valdes loceklei [pers. F] e-pastu ar pielikumu, kurā ievietota Word “.docx” datne “B sadaļa Tehniskā specifikācija cenu aptaujai “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” Identifikācijas Nr.:RS/2013/____”⁷⁸ (‘1. dokuments’).
- 72 05.04.2014. Vialeks valdes locekle [pers. F] nosūta e-pastu ar pielikumu [pers. A] un [pers. C], no kura izriet, ka [pers. F] ir sagatavojuši iepirkuma pieprasījumu un tehnisko specifikāciju, taču vēl nepieciešams precizēt atsevišķas pozīcijas⁷⁹ (‘2. dokuments’)⁸⁰.

⁷⁶ 1. sējums 189.lpp, e-pasta sarakste.

⁷⁷ 5.sējums 59.-63.lpp

⁷⁸ 1. sējums 193.-194.lpp, 04.04.2014. [pers. A] e-pasts [pers. F].

⁷⁹ 1.sējums 195.-198.lpp, 05.04.2014. [pers. F] e-pasts ar pielikumu [pers. C] un [pers. A].

⁸⁰ 5.sējums 64.-66.lpp.

Datums	Sūtītājs/adresāts	Nosaukums un saturs ⁸¹
05.04.2014. 13:23	Sūtītājs – [pers. F] Adresāts – [pers. A] [pers. C]	Nosaukums: RS iepirkuma pieprasījums NTK 2014 1 pielikums: Iepirkuma pieprasījums – nano tehnoloģiska kimija.docx Ar sarkanu iezīmēts tas ko nezināju, pašiem nepieciešams palabot! Paskatieties vai visas prasības ir ņemtas vērā.

RS 2. iepirkuma pieprasījuma un tehniskās specifikācijas salīdzinājums

- 73 Salīdzinot Lēmuma 71. rindkopā [pers. A] nosūtīto 1. dokumentu⁸² ar Lēmuma 72. rindkopā [pers. F] sagatavoto 2. dokumentu⁸³, secināms, ka Vialeks valdes locekle [pers. F] laboja RS darbinieka [pers. A] atsūtītos RS 2. iepirkuma dokumentus un sagatavoja RS 2. iepirkuma pieprasījumu un tehnisko specifikāciju: Iepirkuma pieprasījumā norādot iepirkuma mērķi – “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi” – paredzamo pakalpojuma sniegšanas laiku, paredzamo līguma kopējo summu, iepirkuma nepieciešamības pamatojumu, piedāvājuma izvēles kritēriju, kā arī norādot pretendentes – Vialeks, HRM, MJ Partneri, Sava arhitektūra – kurus RS nepieciešams uzaicināt piedalīties RS 2. iepirkumā. Tāpat [pers. F], vadoties no 71. rindkopā minētā [pers. A] 04.04.2014. nosūtītā e-pasta pielikuma, sagatavoja arī RS 2. iepirkuma tehnisko specifikāciju, kurā norādīts, kāda produkcija tiks iepirkta RS 2. iepirkumā un kādos apjomos.
- 74 RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieks [pers. A], 05.04.2014. saņemot Vialeks valdes locekles [pers. F] sagatavoto RS 2. iepirkuma pieprasījumu un tehnisko specifikāciju, to pielāgoja [skatīt 72. rindk.] iesniegšanai RS Iepirkuma komisijai. [pers. A] precizēja paredzamo līguma kopējo summu, kā arī norādīja, kurš ir iepirkuma pieprasījuma iesniedzējs. Tehnisko specifikāciju [pers. A] papildināja ar pirmajiem trim punktiem, kā arī precizēja dažus no RS 2. iepirkuma specifikācijas noslēdzošajiem punktiem⁸⁴.
- 75 RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieks [pers. A], pēc labojumu veikšanas, Vialeks valdes loceklei [pers. F] aizsūtītajā un viņas sagatavotajā RS 2. iepirkuma pieprasījumā un tehniskajā specifikācijā, 07.04.2014. iesniedza RS 2. iepirkuma dokumentāciju RS Iepirkumu komisijai.

RS 2. iepirkuma izsludināšana

- 76 07.04.2014. RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieks [pers. A] RS Iepirkuma komisijai iesniedza RS 2. iepirkuma pieprasījumu kopā ar tehnisko specifikāciju, kurā norādīja, ka nepieciešams organizēt iepirkumu par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi, lai nodrošinātu RS rīcībā esošā autotransporta uzkopšanu, tīrīšanu, mazgāšanu atvieglotai un padziļinātai apstrādei un ilglaicīgai aizsardzībai. Tāpat [pers. A] lūdza Iepirkuma komisiju rast iespēju uzaicināt dalībai cenu aptaujā šādus pretendentes – MJ Partneri, Vialeks, HRM un Sava arhitektūra. Iepirkuma pieprasījumā minēts, ka šie uzņēmumi darbojas attiecīgajā nozarē un par to kvalifikāciju un uzticamību nav šaubu⁸⁵.
- 77 Saskaņā ar RS Iepirkumu komisijas 07.04.2014. sēdes protokolu Nr. 1 sēdē piedalījās RS

⁸¹ Tulkojums no krievu valodas.

⁸² 1.sējums 189.-192.lpp, [pers. A] e-pasts [pers. F] ar pielikumu.

⁸³ 1.sējums 195.-198.lpp, [pers. F] e-pasts [pers. A] ar pielikumu.

⁸⁴ 5.sējums 64.-66.lpp.

⁸⁵ 1.sējums 199.-201.lpp, Iepirkuma pieprasījums ar tehnisko specifikāciju.

Infrastrukturā uzturēšanas un attīstības direktors [pers. L] un viņa vietnieks [pers. M], Pakalpojumu attīstības un pārdošanas direktors [pers. P], Tehniskā atbalsta direktora vietnieks remonta jautājumos [pers. R], Infrastrukturā uzturēšanas un attīstības daļas Būvniecības nodaļas vadītāja [pers. N], Juridiskās daļas vadītājs [pers. O] un Juridiskās daļas Iepirkumu un līgumu nodaļas juriskonsulte [pers. U].

- 78 Izskatot [pers. A] iepirkuma pieprasījumu, Iepirkumu komisija 07.04.2014. izsludināja RS 2. iepirkumu – cenu aptauju “Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi”. RS uzaicināja iesniegt RS 2. iepirkumā savus piedāvājumus MJ Partneri, Vialeks, Sava Arhitektūra un HRM. Par piedāvājumu iesniegšanas termiņu noteikts 15.04.2014. plkst.10.00⁸⁶, paredzamā līguma summa 413'000 *euro*.⁸⁷ Uzaicinājumus piedalīties minētajiem tirgus dalībniekiem RS nosūtīja 08.04.2014.⁸⁸, kur kā viens no pielikumiem uzaicinājumam ir RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieka [pers. A] un Vialeks valdes locekles [pers. F] kopīgi sagatavotā tehniskā specifikācija, kuru RS Iepirkumu komisija apstiprināja bez izmaiņām.⁸⁹

Piedāvājumu sagatavošana, iesniegšana un uzvarētāja noteikšana RS 2. iepirkumā

- 79 [pers. F] norāda, ka: *“tad, kad visi iesaistītie uzņēmumi saņēma uzaicinājumus piedalīties cenu aptaujā, tika gatavoti piedāvājumi. Piedāvājumi tika gatavoti vienkopus – Rīgā, Zemitānu laukumā 11, biroja telpās, jo divi no cenu aptaujas dalībniekiem – [HRM] un [Vialeks] fiziski atradās šajā vietā. Tāpat arī atbilde Rīgā, Zemitānu ielā 11 tika gatavota arī no [Sava arhitektūra] vārda, jo viņi paši iepirkumā nepiedalījās un bija izvēlēti tikai kā formāli dalībnieki.”*⁹⁰
- 80 HRM valdes loceklis [pers. H] nopratināšanas protokolā norādīja, ka: *“Ar visiem [HRM] dokumentiem nodarbojās tikai [pers. F], ar tehniskajiem momentiem nodarbojos es.”*⁹¹ Iepriekš minētais apliecina, ka visas darbības, kuras saistītas ar RS iepirkumiem, veica [pers. F], taču citus jautājumus HRM risināja pats [pers. H].
- 81 Sava arhitektūra valdes loceklis [pers. J] par piedāvājumu sagatavošanu norādīja, ka: *“[pers. G] man atveda visus dokumentus, ko bija nepieciešams aizpildīt. Cik daudz tie bija aizpildīti no [pers. G]pusēs neatceros. Uz jautājumu, kā mēs apspriedām piedāvājamo cenu, varu liecināt, ka to, manuprāt, mēs ar [pers. G] spriedām divatā.”*⁹²
- 82 Attiecībā par sagatavotajiem piedāvājumiem Vialeks valdes locekle [pers. F] norāda, ka zemākā cena tika noteikta Vialeks piedāvājumam, jo Vialeks direktors [pers. C] vēlējās, lai uzvar uzņēmums, kurā viņam ir ietekme – HRM par tādu nevarēja uzskatīt, jo tās īpašnieks un valdes loceklis bija [pers. H], savukārt Sava arhitektūra bija svešs uzņēmums. Tāpēc [pers. C] noteica, ka Vialeks piedāvājumam būs viszemākā cena.⁹³
- 83 Saskaņā ar RS Iepirkumu komisijas 15.04.2014. sēdes protokolu Nr. 2 (‘RS 2. iepirkuma sēdes protokols Nr. 2) RS 2. iepirkumā piedāvājumus iesniedza HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra. Atbilstoši RS 2. iepirkuma sēdes protokola Nr.2 pielikumam “Pretendentu finanšu piedāvājumu reģistrācijas saraksts” visi pretendenti savus cenu aptaujas piedāvājumus iesniedza vienā dienā ar 4-5 minūšu intervālu. Visi pretendenti savus piedāvājumus iesniedza tuvu paredzētajai līguma summai⁹⁴.
- 84 Pielikumā pie RS 2. iepirkuma sēdes protokols Nr. 2 pievienots RS Iepirkumu komisijas

⁸⁶ 1.sējums 202.-203.lpp, Iepirkumu komisijas 07.04.2014. sēdes protokols Nr.1.

⁸⁷ 1.sējums 208.lpp, A sadaļa: Informācija pretendentiem.

⁸⁸ 1.sējums 222.-223.lpp, Iepirkumu komisijas 15.04.2014. sēdes protokols Nr.2.

⁸⁹ 5.sējums 67.-68.lpp.

⁹⁰ 2.sējums 239.lpp (otra puse), 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP.

⁹¹ 3. sējums 78.lpp, 07.04.2016. [pers. H] nopratināšanas protokola tulkojums no krievu valodas latviešu valodā VP.

⁹² 3. sējums 131.lpp (otra puse), [pers. J] nopratināšanas protokols 09.06.2016. ENAP.

⁹³ 2.sējums 239.lpp (otra puse), 19.06.2017. [pers. F] nopratināšanās protokols ENAP.

⁹⁴ 5.sējums 58.lpp.

- locekļu parakstīts apliecinājums RS 2. iepirkumā, ar kuru tie apliecina, ka darbosies tikai savu pilnvaru ietvaros, nenonākot interešu konfliktā, ka nav tādu apstākļu vai faktu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka ir personīgi ieinteresēti kāda cenu aptaujas pretendenta izvēlē vai darbībā.
- 85 Tāpat saskaņā ar RS 2. iepirkuma sēdes protokolu Nr. 2 RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietniekam [pers. A] uzdots sniegt atzinumu par pretendentu iesniegto tehnisko piedāvājumu atbilstību RS 2. iepirkuma tehniskās specifikācijas prasībām. Atbilstoši sniegtajam atzinumam, visu trīs pretendentu iesniegtie piedāvājumi ir sagatavoti atbilstoši RS 2. iepirkuma specifikācijas prasībām un nodrošina specifikācijā noteikto plānoto iegādi.⁹⁵
- 86 Līdzīgi kā RS Iepirkumu komisijas locekļi, arī RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieks [pers. A] parakstīja apliecinājumu, ka, būdams pieaicinātais tehniskais speciālists, darbosies tikai savu pilnvaru ietvaros, nenonākot interešu konfliktā, ka nav tādu apstākļu vai faktu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka ir personīgi ieinteresēts kāda cenu aptaujas pretendenta izvēlē vai darbībā.⁹⁶
- 87 Saskaņā ar RS Iepirkumu komisijas 23.04.2014. sēdes protokolu Nr. 3 par uzvarētāju RS 2. iepirkumā Iepirkumu komisija atzina Vialeks ar viszemākās cenas piedāvājumu (410'800 euro)⁹⁷. RS 15.05.2014. noslēdza līgumu ar RS 2. iepirkuma uzvarētāju Vialeks Nr. LIG-IEP/2014/11 "Par nano tehnoloģiskās ķīmijas piegādi".⁹⁸

Secinājumi par RS 2. iepirkumu

- 88 Izvērtējot iegūto informāciju par RS 2. iepirkumu, KP konstatē, ka MJ Partneri, HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra ir saskaņojušas dalības nosacījumus RS 2. iepirkumā, vienojās par plānoto uzvarētāju RS 2. iepirkumā (cenu aptaujā), kā arī veica nepieciešamās darbības, lai sagatavotu pretendentu dokumentāciju atbilstoši panāktajai vienošanās un panāktu izvēlētajā pretendenta uzvaru [skatīt arī 66., 67., 68., 79., un 82. rindkopu].
- 89 KP konstatē, ka MJ Partneri, atšķirībā no HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra, pēc tirgus dalībnieku savstarpējās komunikācijas un RS uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu nosūtīšanas, savu piedāvājumu RS 2. iepirkumā neiesniedza. Neskatoties uz minēto, lietā iegūtie pierādījumi ir pietiekami un apliecina MJ Partneri dalību aizliegtajā vienošanās. Pirmkārt, par to liecina MJ Partneri un Vialeks e-pasta sarakste, no kuras jau pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas izriet savstarpēja komunikācija par dalības nosacījumiem RS 2. iepirkumā kā uzvarētāja vai aizsega piedāvājuma iesniedzēja statusā, par RS 2. iepirkuma minimālo pretendentu skaitu, ka 'jāpiedalās atkal trijām firmām'. Otrkārt, MJ Partneri valdes locekļa [pers. E] un Vialeks valdes locekles [pers. F] savstarpējā 'piektdienas' saruna (visdrīzāk 28.02.2014.) 'par atkārtotu piedalīšanos RS cenu aptaujā' un informācijas apmaiņu par 'cenu aptaujas summu' un 'cenu aptaujas finanšu pielikumu', nano ķīmijas piegādes un norēķinu termiņiem, starpniecības maksu, dokumentu RS 2. iepirkumā sagatavošanas kārtību un dokumentu nosūtīšanas – komunikācijas starp MJ Partneri un Vialeks – kārtību⁹⁹. Treškārt, RS uzaicinājums iesniegt MJ Partneri savu piedāvājumu RS 2. iepirkumā. RS darbinieks [pers. A] un Vialeks valdes locekle [pers. F] norādīja RS Iepirkumu komisijai MJ Partneri kopā ar HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra kā vienu no RS 2. iepirkumā uzaicināmajiem pretendentiem, un RS Iepirkumu komisija apstiprināja pretendentu sarakstu un uzaicināja MJ Partneri iesniegt savu piedāvājumu. Minētais apstāklis liecina, ka HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra uztverē, kuru savstarpējo komunikāciju un piedāvājumu sagatavošanu nodrošināja [pers. F]¹⁰⁰, MJ Partneri bija uzskatāms par vienu no RS 2. iepirkuma sarunātajiem pretendentiem. Tas radīja paļāvību HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra uz MJ Partneri rīcību RS 2. iepirkumā noslēgtās aizliegtās

⁹⁵ 1.sējums 231.lpp, Iepirkumu komisijas 23.04.2014. sēdes protokola pielikums Nr.1.

⁹⁶ 1.sējums 232.lpp, Iepirkumu komisijas 23.04.2014. sēdes protokola pielikums Nr.2.

⁹⁷ Turpat 232.lpp

⁹⁸ 1.sējums 233-238.lpp, SIA "VIALEKS" līgums ar RP SIA "Rīgas satiksme".

⁹⁹ Lēmuma 64. un 65.rindkopās ietvertā MJ Partneri un Vialeks e-pasta sarakste.

¹⁰⁰ Tāpat kā ar MJ Partneri. Skat. Lēmuma 64. un 65.rindkopās ietvertā MJ Partneri un Vialeks e-pasta sarakste.

vienošanās ietvaros, kas ir pietiekama, lai MJ Partneri rīcība kopā ar HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra rīcību pārķāptu KL 11. panta pirmo daļu. No lietas materiāliem neizriet, ka, sekojot lietā iegūtajai savstarpējai komunikācijai par dalības nosacījumiem RS 2. iepirkumā, MJ Partneri publiski distancējās no HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra savstarpēji noslēgtās aizliegtās vienošanās par dalības nosacījumiem RS 2. iepirkumā.

- 90 Lai panāktu iepirkuma norisi atbilstoši vienošanās nosacījumiem, Vialeks valdes locekle [pers. F] arī daļēji sagatavoja RS 2. iepirkuma pieprasījumu, kurā RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieks [pers. A] veica atsevišķus labojumus un iesniedza RS Iepirkumu komisijai¹⁰¹.
- 91 Atbilstoši lietā iegūtajiem pierādījumiem (Lēmuma 10. nodaļā minētās e-pasta vēstules un to pielikumi, atspoguļotās personu sniegtās liecības un paskaidrojumi, kā arī tirgus dalībnieku pārstāvju veiktās darbības) KP konstatē saskaņotas darbības un aizliegtu vienošanos MJ Partneri, HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra darbībās:
- pirms piedāvājumu iesniegšanas RS 2. iepirkuma pretendenti sazinājās ar [pers. F], ar kuras palīdzību apspriesti un saskaņoti MJ Partneri, HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra dalības nosacījumi RS 2. iepirkumā un notika informācijas apmaiņa par RS 2. iepirkumā iesniedzamajiem piedāvājumiem;
 - saskaņoti RS 2. iepirkumā iesniegtie HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra piedāvājumi, nosakot piedāvājumu cenas un plānoto konkursa uzvarētāju;
 - tirgus dalībnieki, kuriem nav bijis paredzēts uzvarēt, apzinājās savu iesniegto piedāvājumu konkurenci imitējošo raksturu;
 - HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra savus piedāvājumus RS iesniedza vienā dienā (15.04.2014.) ar nelielu laika intervālu (4-5 min);
 - HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra iesniegtos piedāvājumus un cenas RS 2. iepirkumā noteica ar vienas personas starpniecību un ļoti tuvu (aptuveni 1% robežās¹⁰²) no paredzētās līguma summas (413 000 euro).
- 92 Ievērojot minēto, KP secina, ka MJ Partneri, HRM, Vialeks un Sava Arhitektūra dalības nosacījumi RS 2. iepirkumā bija pirms piedāvājumu iesniegšanas un pat pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas savstarpēji saskaņoti, kas RS 2. iepirkumā aizvietoja starp tirgus dalībniekiem brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci. Šāda tirgus dalībnieku saskaņota darbība un vienošanās ir pretēja KL 2. pantā noteiktajam mērķim nodrošināt un aizsargāt brīvu konkurenci un pārķāpj KL 11. panta pirmo daļu, atbilstoši, kurai tirgus dalībniekiem ir aizliegts slēgt vienošanās, kuru mērķis ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana, to skaitā savstarpēji vienoties par tiešu vai netiešu cenu noteikšanu jebkādā veidā, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, kā arī vienoties par dalības nosacījumiem iepirkumos.

RS dalība aizliegtajā vienošanās RS 2. iepirkumā

- 93 KP konstatē, ka līdzīgi kā RS 1. iepirkumā [pers. A] RS 2. iepirkumā bija RS atbildīgais darbinieks par nano mazgāšanas tehnoloģijas ieviešanu un attīstību, kā arī nano mazgāšanas līdzekļu sagādi. Salīdzinot, RS 2. iepirkuma ietvaros [pers. A] ieņēma augstāku amatu un strādāja jau par RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieku. Minētais amats ļāva tieši iesniegt RS vajadzībām paredzēto nano mazgāšanas līdzekļu iepirkuma pieprasījumu RS Iepirkumu komisijai¹⁰³.
- 94 KP tālāk konstatē, ka RS darbinieks [pers. A] pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas savstarpēji komunicēja ar RS 2. iepirkuma iepriekš izvēlēto uzvarētāju Vialeks. [pers. A] nosūtīja Vialeks valdes locekli [pers. F] sagatavošanai RS 2. iepirkuma dokumentāciju. Tāpat RS darbinieks [pers. A] savstarpēji komunicēja ar Vialeks valdes loekli [pers. F] par RS 2. iepirkuma

¹⁰¹ Lēmuma 71.- 72. rindkopas.

¹⁰² 5.sējums 58.lpp.

¹⁰³ Lēmuma 32.rindkopa.

konkrēti uzaicināmajiem tirgus dalībniekiem aizsega piedāvājumu iesniegšanai – HRM, MJ Partneri un Sava Arhitektūra. Atbilstoši panāktajai vienošanās ar Vialeks valdes locekli [pers. F], RS darbinieks [pers. A], iesniedzot RS Iepirkumu komisijai RS 2. iepirkuma pieprasījumu, norādīja tirgus dalībniekus, kurus RS jāaicina iesniegt savus piedāvājumus RS 2. iepirkumā – HRM, Vialeks, MJ Partneri un Sava Arhitektūra.

- 95 Ņemot vērā, ka RS darbinieks [pers. A], iepriekš vienojoties ar Vialeks valdes locekli [pers. F] par Vialeks uzvaru RS 2. iepirkumā un iesaistot caur [pers. F] HRM, MJ Partneri un Sava Arhitektūra kā aizsega piedāvājumu iesniedzējus pat vēl pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas, apliecina, ka RS organizētais RS 2. iepirkums no konkurences viedokļa bija formāls, bez patiesa mērķa iegādāties nano ķīmiskos produktus no piegādātāja, kas piedāvās izdevīgākos noteikumus. Vēl, jo vairāk arī RS 2. iepirkumā, līdzīgi kā RS 1. iepirkumā, atbilstoši RS un Vialeks 15.05.2014. iepirkuma līguma Nr. LIG-IEP/2014/11 10.1. punktam no RS puses ar līguma izpildi saistītos jautājumus RS pilnvaroja risināt RS Tehniskās kontroles daļas vadītāja vietnieku [pers. A].¹⁰⁴ Tādējādi RS rīkojās pretēji KL 2. panta mērķim un piedalījās KL 11. panta pirmās daļas pārkāpuma izdarīšanā.
- 96 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka RS ar savām darbībām kopā ar HRM, Vialeks, MJ Partneri un Sava Arhitektūra kavēja brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļus RS 2. iepirkumā. Līdz ar to KP atzīst RS par HRM, Vialeks, MJ Partneri un Sava Arhitektūra noslēgtās aizliegtās vienošanās RS 2. iepirkumā, kura atbilst KL 11. panta pirmās daļas pārkāpumam, dalībnieku.

V KONKURENCES LIKUMA 11. PANTA PIRMĀS DAĻAS PIEMĒROŠANA

11. Piemērojamais normatīvais regulējums

- 97 KL 11.panta pirmajā daļā noteikts, ka: „*Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: 1) tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem; kā arī 5) piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem.*”

12. Aizliegtas vienošanās skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā

- 98 Atbilstoši KL 2. pantā ietvertajam mērķim katrs tirgus dalībnieks, konkurējot ar citiem, izmanto tikai brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. KL 2. pantā noteikto mērķi tirgus dalībnieki nedrīkst aizvietot ar vienošanām, kuras kavē, ierobežo vai deformē konkurenci un KL noteiktā mērķa sasniegšanu. Līdz ar to katram tirgus dalībniekam jānosaka sava rīcība tirgū neatkarīgi un patstāvīgi.¹⁰⁵ Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem un noteikt preces cenu atbilstoši tirgus situācijai, taču ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību.¹⁰⁶ Tādējādi no KL mērķa izriet ne tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot datus konkurentiem (t.sk. ar amatpersonu vai darbinieku starpniecību), bet arī pienākums nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti

¹⁰⁴ 1.sējums 236.lpp, 01.02.2013. Līgums Nr. LIG-IEP/2013/5 starp SIA “MJ Partneri” un RP SIA “Rīgas satiksme”

¹⁰⁵ AT Senāta 29.06.2009. spriedums Nr.SKA-234/2009, *Stats*, 18. un 24.punkts, un 29.04.2011. spriedums Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks*, 12.punkts.

¹⁰⁶ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *Info Būve*.

- brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū¹⁰⁷.
- 99 KL 1.panta 11. punktā un KL 11. panta pirmajā daļā lietotā jēdziena “vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. Vienošanās aizliegums piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību, un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi aizliegta vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros tiek īstenota komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa, rīcības tirgū savstarpēja saskaņošana, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences un tirgus nenoteiktības mazināšanu starp vienošanās dalībniekiem, t.i., kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu starp konkurentiem. Tādējādi izšķirošais apstāklis ir pušu gribu sakritība (vienotība), un ne vienošanās formai, ne līgumisku sodu (sankciju) vai piemērošanas pasākumu pastāvēšanai nav nozīmes¹⁰⁸.
- 100 Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai vismaz ir būtiski samazinājis neskaidrību par savu uzvedību, kuru vienošanās dalībnieki sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, savukārt otrs nav reaģējis noraidoši attiecībā uz šādas informācijas saņemšanu¹⁰⁹.
- 101 Gan no Eiropas Savienības Tiesas (‘EST’) judikatūras, gan no KL 11. panta pirmās daļas 5. punktā lietotā jēdziena „darbības (bezdarbības) noteikumi” izriet, ka netiek prasīta obligāta vienošanās, piemēram, par piedāvāto pakalpojumu cenu. Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību un mazināt spiedienu konkurēt. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieka rīcība ir pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu¹¹⁰.
- 102 Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju.¹¹¹ Par informācijas apmaiņu un saskaņošanu starp komersantiem ir uzskatāmas arī tādas darbības, ja, piemēram, pretendenti iepirkumā ir uzticējuši pieteikumu sagatavošanu citām personām un tās savā starpā ir uzturējušas sakarus piedāvājumu sagatavošanas procesā, tādā veidā komerciāli svarīgu informāciju par plānoto dalību iepirkumā nododot citu uzņēmumu rīcībā un nenodrošinot piedāvājuma individuālu sagatavošanu¹¹².
- 103 No KL viedokļa starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas pretendē izsludinātajos iepirkumos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās rīcības tirgū saskaņošanā (arī ar darbinieku vai citu personu starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties patstāvīgi un neatkarīgi, kā arī darot visu iespējamo, lai nepieļautu komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk.

¹⁰⁷ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *Info Būve*.

¹⁰⁸ EK 26.05.2004. lēmums Nr. 2006/895/EK, *Souris-TOPPS*, 79.punkts, AA spriedums lietā Nr.A43015713, *SZMA*, 18.punkts, AT Senāta 04.10.2011. rīcības sēdes lēmums lietā Nr. SKA-798/2011, *RD Elektroniks*, 8.punkts.

¹⁰⁹ EST 15.03.2000. spriedums lietā T-25/95, *Cimenteries*, 1852. un 1849.punkts, AA 06.05.2011. spriedums lietā Nr. A43006009, *Elkor Trade (Fosneks)*, 20.punkts, arī AT Senāta 04.10.2011. rīcības sēdes lēmums Nr. SKA-798/2011, *RD Elektroniks*, 8.punkts.

¹¹⁰ AT Senāta 29.06.2009. spriedums lietā Nr. SKA-234/2009, *Stats*, 18.punkts.

¹¹¹ AT Senāta 29.06.2009. spriedums lietā Nr. SKA-234/2009, *Stats*, 18.punkts.

¹¹² KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *Info Būve*, 9.lp.

darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var atklāt konkurentam komerciāli stratēģisku rīcību, kuru tirgus dalībnieks nolēmis vai plāno veikt.¹¹³

- 104 Konkurences tiesībās nenodala „darbinieku vainu” no „uzņēmuma vainas”, jo darbinieki veido uzņēmumu, „personificē” to. Aizliegta vienošanās nevar tikt attiecināta tikai uz tām amatpersonām, kurām ir paraksta tiesības konkrētajā komercsabiedrībā, aizliegta vienošanās ir attiecināma uz jebkura tirgus dalībnieka darbinieka darbībām, kuram tirgus dalībnieks ir nodevis tā informāciju, kas attiecas uz cenām un citiem komerciāli nozīmīgiem tirgus dalībnieka datiem un kas darbojas darba devēja interesēs¹¹⁴. Saskaņā ar šo gadījumu par tādu informāciju, jo īpaši tiek uzskatīta informācija, ka tirgus dalībnieks piedalās konkrētajā iepirkuma konkursā, kā arī informācija par iepirkumā piedāvātajām cenām un to veidojošām komponentēm. Šī informācija ir uzskatāma par tirgus dalībnieka īpašumā esošo komercinformāciju, nevis par darbinieka īpašumā esošo informāciju. Tirgus dalībnieka likumīgajam pārstāvim (ieceltai amatpersonai) ir brīva iespēja izvēlēties konkursa pieteikuma sagatavošanu nodot darbiniekam vai jebkurai citai personai, kas piesaistīta uz vienošanās/līguma pamata. Tomēr, nododot šai [trešajai] personai tiesības izmantot konkursa pretendenta informāciju, kuru konkursa pretendents pats nedrīkst izpaust citām personām, pretendenta (tā likumīgo pārstāvju personā) ir pienākums nodrošināt, ka informācija netiek nodota tālāk¹¹⁵.
- 105 EST judikatūrā nostiprināts, ka, neskatoties uz faktu, ka tirgus dalībnieks neveic komercdarbību konkrētajā tirgū, kurā konkurenti veikuši pārkāpumu un ietekmējuši konkurenci, tas joprojām var tikt uzskatīts par aizliegtas vienošanās dalībnieku. EST atzinusi, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (‘LESD’) 101. panta 1. punkta formulējums vispārīgi attiecas uz visiem nolīgumiem un saskaņotām darbībām, kas vai nu horizontālās, vai vertikālās attiecībās izkropļo konkurenci kopējā tirgū neatkarīgi no tirgus, kurā dalībnieki darbojas¹¹⁶. Arī no KL 11. panta pirmajā daļā ietvertā vienošanās aizlieguma neizriet, ka tas būtu attiecināms tikai uz tirgus dalībniekiem, kuri darbojas tirgū, kuru ietekmē konkurences ierobežojumi¹¹⁷. Turklāt, neatkarīgi no aktivitātes, ar kādu trešā persona iesaistījies kartēļa vienošanās¹¹⁸, ja šī persona ir organizējusi vai veicinājusi karteli, tā ir atbildīga par šādu konkurences tiesību pārkāpumu. Līdz ar to apstākļi, ka iepirkuma organizētājs parasti darbosies lejupējā tirgū no kartelizētā iepirkuma dalībniekiem, neliedz konstatēt iepirkuma organizētāja dalību aizliegtajā vienošanās, kura ietekmē konkurences apstākļus starp pretendentiem augšupējā tirgū, ja iepirkuma organizētājs piedalījās aizliegtās vienošanās organizēšanā vai to veicinājis, zināja par pretendentu paredzēto vai pret konkurenci īstenoto rīcību vai varēja to loģiski paredzēt.¹¹⁹
- 106 Tirgus dalībnieka dalība aizliegtajā vienošanās, kura ietekmē konkurences apstākļus tirgū, kurā pats tirgus dalībnieks nedarbojas (augšupējais, lejupējais vai ar preces piegādes ķēdi nesaistīts tirgus), konstatēta ne tikai Eiropas Komisijas praksē atbilstoši LESD 101. pantam un KP praksē atbilstoši KL 11. pantam, bet arī Lietuvas Konkurences padomes (‘Lietuvas KP’) praksē. Lietuvas KP konstatēja iepirkuma rīkotāja aizliegtu saskaņotu darbību ar tā iepirkumos uzaicinātajiem uzņēmumiem.¹²⁰ Vērtējot iepirkuma rīkotāja dalību aizliegtajā vienošanās, Lietuvas KP piemēroja EST lietā T-99/04 *AC-Treuhand* nostiprināto praksi.¹²¹ Lietuvas KP lēmumu un tās apsvērumu par iepirkuma rīkotāja dalību aizliegtajā vienošanās pamatotību

¹¹³ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *Info Būve*, 10.lp.

¹¹⁴ KP 25.10.2006. lēmums Nr.E02-127., *Enerģobūvnieku lieta*, un KP 30.10.2009. lēmuma Nr.E02-40 lietā, *Samsung*, 15.punkts.

¹¹⁵ Turpat.

¹¹⁶ EST 08.07.2008. spriedums T-99/04 *AC Treuhand*. EST apstiprināja praksi arī 22.10.2015. spriedumā C-194/14 *AC Treuhand II*, 35.punkts.

¹¹⁷ AA 22.11.2018. spriedums lietā Nr.A43009415 *Moller*, 28. punkts.

¹¹⁸ EST 08.07.2008. spriedumu lietā T-99/04, *AC Treuhand*, 131.punkts.

¹¹⁹ EST 22.10.2015. spriedums C-194/14 *AC Treuhand II*, 27., 33.–35.punkti.

¹²⁰ Lietuvas Republikas Konkurences padomes 2014.gada 12.novembra lēmums Nr. 2S-13/2014.

¹²¹ Lietuvas Republikas Konkurences padomes 2014.gada 12.novembra lēmums Nr. 2S-13/2014, 161.-174. punkts.

apstiprināja arī Viļņas Administratīvā apgabaltiesa¹²² un Lietuvas Augstākā Administratīvā tiesa, norādot, ka iepirkuma rīkotājs iesaistījās aizliegtas vienošanās realizēšanā ar mērķi panākt konkrēta iepirkuma dalībnieka uzvaru iepirkumā.¹²³

VI VIENOŠANĀS IZVĒRTĒJUMS

- 107 Izvērtējot lietā iegūto informāciju un uz tās pamata konstatētos faktus, KP secina, ka iepriekš minētais no KL 11.panta pirmās daļas izrietošais un patstāvīgajā judikatūrā nostiprinātais vienošanās aizliegums no lietas dalībnieku puses nav ievērots.

Pretendentu vienošanās

- 108 Atbilstoši Lēmuma 9. nodaļā un 10. nodaļā sniegtajam pierādījumu izklāstam, secināms, ka RS 1. iepirkuma un RS 2. iepirkuma pretendenti bija saskaņojuši dalības nosacījumus attiecīgajā iepirkumā, vienojoties par plānoto uzvarētāju iepirkumā (cenu aptaujā), kā arī veica nepieciešamās darbības, lai pretendentu, kuri iesniedza piedāvājumus, dokumentācija tiktu sagatavota atbilstoši panāktajai vienošanās. Savukārt RS piedalījās aizliegtās vienošanās organizēšanā un zināja par aizliegtās vienošanās dalībniekiem un to plānoto rīcību RS 1. un 2. iepirkumā.
- 109 Lēmumā aprakstītie pierādījumi apliecina, ka katrā no plānotajiem iepirkumiem vispirms tika noteikts uzvarētājs iepirkumā (cenu aptaujā). Pēc tam persona ([pers. F]), kurai bija kontakts ar visiem lietas dalībniekiem, veica nepieciešamās darbības, apzinot uzņēmumus, kuri iesniegtu iepirkumā aizsega piedāvājumus, kā arī organizēja pretendentu dokumentu atbilstošu sagatavošanu. Izvērtējot lietas dalībnieku savstarpējās komunikācijas saturu, secināms, ka visi pretendenti ir apzinājušies plānotā iepirkuma konkurenci imitējošo raksturu. Savukārt fakts, ka tirgus dalībnieki par plānotajiem RS iepirkumiem zināja vēl pirms to izsludināšanas, norāda uz RS agrīno iesaisti un iniciatīvu aizliegtajā vienošanās, kā arī veicināja vienošanās īstenošanu.
- 110 Tādējādi KP secina, ka lietā iegūtā informācija ir pietiekama, lai konstatētu, ka lietas dalībnieki ir veikuši darbības, kuras atbilst KL 11. panta pirmajā daļā noteiktajam pārkāpumam, t.i., vienojušies par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, kā arī dalības noteikumiem iepirkumos (cenu aptaujās).
- 111 Atbilstoši KL 1. panta 7. punktam tirgus dalībnieki, kas konkurē iepirkumā, atzīstami par konkurentiem. Konkurentu vienošanās iepirkumā par horizontālu cenu noteikšanu, dalības iepirkumā nosacījumiem vērtējama kā kartēļa vienošanās. Šāda aizliegta vienošanās pēc sava mērķa un rakstura kavē konkurenci un rada negatīvu ietekmi, it īpaši, uz preču cenām, daudzumu un kvalitāti. Pieredze liecina, ka šāda rīcība rada cenu pieaugumu, mazina preču daudzumu un kvalitāti, izraisot nelietderīgu resursu sadalījumu un izlietojumu. Līdz ar to KL 11. panta pirmās daļas piemērošanas nolūkā nav jāpierāda šādas aizliegtas vienošanās faktiskās ietekmes sekas tirgū. Proti, nav nepieciešams pierādīt faktiskās pret konkurenci vērstās sekas, ja tiek pierādīts vienošanās konkurenci ierobežojošais mērķis¹²⁴.
- 112 Papildus arī norādāms, ka pārkāpuma kvalifikāciju neietekmē fakts, ka konkrēti pretendenti tikai pieņēmuši zināšanai to konkurenci imitējošo dalību iepirkumā, ņemot vērā, ka no lietā esošajiem pierādījumiem izriet lietas dalībnieku informētība par dalību iepirkumā, kurā patiesa konkurence nenotiek un ir aizvietota ar konkurentu un iepirkuma organizētāja vienošanos.

¹²² Viļņas reģionālās apgabaltiesas 2015.gada 23. decembra lēmums Nr. I-5630-580/2015.

¹²³ Lietuvas Augstākās Administratīvās tiesas 03.12.2017. nolēmums Nr.A-417-822/2017.

¹²⁴ EST 06.07.2000. spriedums T-62/98, *Volkswagen AG*, 178.rindkopa; EST 11.09.2014. spriedums C-67/13, *CB*, 50.-51.rindkopas; AT Senāta 29.12.2015. spriedums Nr. SKA-8/2015, *Maxima Latvija*, 8.rindkopa; AT Senāta 16.06.2017. spriedums Nr. SKA-61/2017, *FMS*, 7.rindkopa.

Ņemot vērā iegūtās informācijas saturu, secināms, ka RS 1. un 2. iepirkumā konkurence (sacensība) starp pretendentiem tika likvidēta¹²⁵.

RS dalība aizliegtajā vienošanās

- 113 Attiecībā uz RS dalību aizliegtajā vienošanās, KP Lēmuma 9. un 10. nodaļās izvērtēja RS veiktās darbības RS 1. iepirkuma un RS 2. iepirkuma ietvaros, pārbaudot (i) RS tiešu vai netiešu piedalīšanos aizliegtas vienošanās organizēšanā, un (ii) vai RS zināja par pretendentu paredzēto vai pret konkurenci īstenoto rīcību vai varēja to loģiski paredzēt.
- 114 No lietā iegūtajiem materiāliem izriet, ka RS darbinieks [pers. A] abos iepirkumos bija atbildīgais RS darbinieks, kuram RS deva uzdevumu organizēt nano mazgāšanas līdzekļu tehnoloģijas izmantošanas ieviešanu un attīstību RS darbībā, kā arī mazgāšanās līdzekļu sagādi RS vajadzībām.
- 115 No lietas materiāliem izriet, ka RS darbinieks [pers. A] RS 1. iepirkuma ietvaros sagatavoja pretendentu RS Baltic, Alchimica Latvija un MJ Partneri iepirkumu piedāvājumu cenu salīdzinājumu un apmainījās ar šo informāciju ar RS 1. iepirkuma pretendentiem, uz RS darbinieka [pers. A] ieteikuma pamata [pers. K] norādīja RS Iepirkuma komisijai uzaicināt [pers. A] norādītos pretendentes savu piedāvājumu iesniegšanai RS 1. iepirkumā, kā arī interesējās par cenu aptaujas dalībnieku pieteikumu sagatavošanas virzību un iesniegšanu, informēja Alchimica Latvija valdes locekli [pers. C] par iespēju piedalīties RS 1. iepirkumā. Tāpat RS darbinieks [pers. A] deva norādes [pers. F] attiecībā uz piedāvājumu sagatavošanu.
- 116 Arī RS darbinieka [pers. A] vadītajai RS Baltic Iepirkumu komisija izsūtīja uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu. Par RS Baltic saistību ar savu darbinieku, kuram vienlaicīgi RS uzticēja veikt nano tehnoloģisko mazgāšanas līdzekļu ieviešanu uzņēmumā un sagādi, RS nevarēja nezināt, ņemot vērā iepriekšējo RS un RS Baltic sadarbību vai iespēju brīvi ieskatīties UR.
- 117 RS 2. iepirkuma ietvaros [pers. A] iesniedza RS iepirkuma komisijai pieteikumu par nano tehnoloģiskās ķīmijas sagādi, kurā norādīja uz uzņēmumu MJ Partneri, Vialeks, HRM un Sava arhitektūra uzaicināšanu RS 2. iepirkumā. Tomēr, kā liecina lietā iegūtie pierādījumi, jau pirms RS 2. iepirkuma izsludināšanas, [pers. A], būdams RS darbinieks, kopā ar Vialeks valdes locekli pers. [F], noteica gan RS 2. iepirkuma pretendentes, gan uzvarētāju.
- 118 Savukārt, RS Iepirkumu komisijas locekļi gan RS 1. iepirkuma, gan RS 2. iepirkuma ietvaros, nepārbaudot, vai cenu aptaujas procedūras pretendentiem ir aktīvi nodokļu parādi, nepārbaudot dokumentus, kas apliecina pretendentu tiesības izplatīt ražotāja produkciju, kā arī nepārbaudot pretendentu atbilstību iepirkuma procedūras iekšējā un ārējā normatīvā regulējuma prasībām, uzdeva RS darbiniekiem [pers. K] (1. iepirkumā) un [pers. A] (2. iepirkumā) sagatavot atzinumu par piedāvājumu atbilstību tehniskajai specifikācijai, tādējādi netieši sekmējot un nekavējot aizliegtas vienošanās izpildi.¹²⁶
- 119 Papildus Administratīvā rajona tiesa ir norādījusi, ka RS valdes uzdevums ir ne tikai savā darbībā ievērot normatīvos aktus, bet arī nodrošināt kontroles mehānismu un labu pārvaldību visā uzņēmumā, tai skaitā nodrošināt, ka darījumi tiek noslēgti tieši ar tiem partneriem, kas piegādā preces. Ja tas nav pienācīgi veikts (...), RS par to ir atbildīga.¹²⁷ Izrietoši, RS kā [pers. A] un RS Iepirkuma komisijas locekļu darba devēja ir tieši atbildīga par šo personu veiktajām darbībām un uzskatāma par KL 11. panta pirmās daļas pārkāpuma dalībnieku RS 1. iepirkumā un RS 2. iepirkumā.
- 120 Ņemot vērā minētos apsvērumus, KP secina, ka KL 11. panta piemērošanas nolūkos RS ne tikai piedalījās aizliegtās vienošanās īstenošanā, bet arī iesaistījās pretendentu iesniedzamo

¹²⁵ AA 06.01.2015. spriedums lietā Nr.A43016313, *Austrumu energoceltnieks*, 13.rindkopa, kas atstāts negrozīts ar AT 08.06.2015. spriedumu lietā Nr.SKA-642/2015.

¹²⁶ 3. sējums, 168.-169.lpp, LRP Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras 2018. gada 21.jūnija "PROKURORA BRĪDINĀJUMS" Rīgas domei.

¹²⁷ 2. sējums 110.lpp, Administratīvās rajona tiesas 19.10.2016. spriedums lietā Nr. A420137616 (SIA "Rīgas satiksme", VID), 20 punkts.

piedāvājumu saskaņošanā un bija informēta par pretendentu atlasīti un mērķi imitēt konkurenci, ar kuru pretendenti tika atlasīti gan iepriekš noteiktā uzvarētāja noteikšanai, gan aizsega piedāvājumu iesniegšanai. Attiecīgi RS piedalījās tirgus dalībnieku aizliegtajā vienošanās gan RS 1. iepirkuma, gan 2. iepirkuma ietvaros. Līdz ar to RS darbībās konstatējams KL 11. panta pirmās daļas pārkāpums.

- 121 Ņemot vērā Lēmumā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā, secināms, ka (i) RS Baltic, Alchimica Latvia, MJ Partneri un RS darbības RS 1. iepirkuma ietvaros un (ii) HRM, Vialeks, MJ Partneri, Sava arhitektūra un RS darbības RS 2. iepirkuma ietvaros atbilst KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļi, ka aizliegtas vienošanās dalībnieki savstarpēji saskaņojuši RS 1. un 2. iepirkuma pretendentu cenas un dalības nosacījumus attiecīgajos iepirkumos

VII LIETAS DALĪBNIKU VIEDOKĻI

- 122 KP ir izvērtējusi Lietā saņemtos Lietas dalībnieku viedokļus un sniedz par tiem skaidrojumu.

13. Sava arhitektūra viedoklis un tā izvērtējums

- 123 Sava arhitektūra norāda, ka nav kontaktējusies ar citiem uzņēmumiem un tās rīcībā nebija informācija par citu lietas dalībnieku piedāvājumiem, tajā skaitā piedāvājumu cenām. Vienlaikus Sava arhitektūra apstiprina, ka ir kontaktējusies ar [pers. G] par piedalīšanos RS 2. iepirkumā, kā arī par dokumentu sagatavošanu atbildīgā persona bija [pers. G]. Taču, tuvojoties piedāvājumu iesniegšanas termiņam, Sava arhitektūra tomēr pārdomājusi un nav vēlējusies piedalīties RS 2. iepirkumā, kā rezultātā pastāv šaubas par to, vai Sava arhitektūra ir parakstījusi RS 2. iepirkumā iesniegtos dokumentus.
- 124 Sava arhitektūra valdes loceklis 29.11.2017. nopratināšanas protokolā norādījis, ka: “[..] varu skaidri apgalvot, ka SLA “Sava arhitektūra” reāla nodoma uzvarēt šajā konkursā nebija”¹²⁸. Minētie Sava arhitektūra paskaidrojumi atklāj Sava arhitektūra dalības mērķi RS 2. iepirkumā, kas bija sava piedāvājuma sagatavošana un iesniegšana bez patiesa mērķa un no likuma izrietoša pienākuma iepirkumā konkurēt un uzvarēt. Piedāvājuma sagatavošanas un iesniegšanas apstākļi liecina, ka konstatētās aizliegtās vienošanās ietvaros Sava arhitektūra iesniedza aizsega piedāvājumu RS 2. iepirkumā, kura uzvarētājs iepriekš jau bija izvēlēts. Pat ja Sava arhitektūra faktiski nav vēlējusies piedalīties un reāli konkurēt un tās subjektīvais mērķis nav bijis ierobežot konkurenci, vienošanās starp pretendentiem un aizsega piedāvājuma sagatavošana un iesniegšana objektīvi ir vērsta uz konkurences ierobežošanu, jo saskaņotās darbības ļāvušas apzināt un noteikt iepirkuma procedūras norisi citiem iepirkuma pretendentiem.¹²⁹ Ņemot vērā lietas apstākļus, kādos Sava arhitektūra apsvēra un iesaistītajās RS 2. iepirkumā un kādos notika iepirkumam nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana, Sava arhitektūra nevarēja nezināt par tās piedāvājuma “aizsega” raksturu, kā rezultātā RS 2. iepirkumā Sava arhitektūra tikai imitēja patiesu vēlmi piedalīties, konkurēt un uzvarēt.
- 125 KP arī konstatē, ka Sava arhitektūra valdes loceklis [pers. J] kopā ar [pers. G] aizpildīja Sava arhitektūra piedāvājuma dokumentus¹³⁰ un tos arī parakstīja¹³¹. Turklāt strīds par to, ka dokumenti Sava arhitektūra vārdā RS 2. iepirkumā tika iesniegti un Sava arhitektūra apzinājās tās dalību RS 2. iepirkumā, KP ieskatā nepastāv, tostarp ņemot vērā Sava arhitektūra mutvārdu uzklaušīšanas laikā norādīto, ka Sava arhitektūra pēc RS 2. iepirkumā noslēgšanās iepazīnās ar RS 2. iepirkuma rezultātiem. Vienlaikus atzīmējams, ka KP lietas izpētes laikā pārbaudīja ar

¹²⁸ 3. sējums, 132. lpp, ENAP 29.11.2017. [pers. J] nopratināšanas protokols

¹²⁹ Sk. salīdzinājumam Senāta 03.03.2016. rīcības sēdes lēmumu lietā Nr. SKA-361/2016, *Latvijas Energoceļnieks*, 13.punkts;

¹³⁰ 3. sējums, 131. lpp, ENAP 09.06.2016. [pers. J] nopratināšanas protokols

¹³¹ 3. sējums, 132. lpp, ENAP 29.11.2017. [pers. J] nopratināšanas protokols

piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas procesu saistītos faktus, atbilstoši kuriem KP ir konstatējusi, ka Sava arhitektūra ir bijusi iesaistīta piedāvājuma sagatavošanas procesā un ka iepirkumos tika iesniegti Sava arhitektūra piedāvājumi, kas netika sagatavoti neatkarīgi no pārējo tirgus dalībnieku iesniegtajiem piedāvājumiem.

14. Rīgas satiksme viedoklis un tā izvērtējums

- 126 RS ieskatā¹³², lai konstatētu aizliegtas vienošanās pārkāpumu, nepieciešams konstatēt lietas (iepirkuma) dalībnieku vienoto nodomu. RS nodoms būtiski atšķirās no citu lietas dalībnieku nodoma. Vienots nodoms pastāvēja tikai starp [pers. A], kurš bija nodarbināts RS, pārkāpjot savu kā RS darbinieka pilnvaru apjomu, un citiem lietas dalībniekiem.
- 127 KP norāda, ka vienota subjektīva nodoma konstatēšana konkurences tiesībās nav priekšnoteikums, lai konstatētu konkurences tiesību pārkāpumu¹³³. Konkurences tiesībās vērtē lietas dalībnieku darbību objektīvo mērķi, kurš šajā gadījumā bija vērsts pret brīvu konkurenci. Savukārt tam, kādi bijuši lietas dalībnieka subjektīvie nodomi, nav nozīmes.¹³⁴ [pers. A] kā RS darbinieka nodoms un veiktās darbības bija objektīvi saskanīgas ar pārējo lietas dalībnieku nodomu samazināt konkurenci RS cenu aptaujās.
- 128 RS ieskatā¹³⁵ EST prakse, atbilstoši kurai tirgus dalībnieks ir atbildīgs par tā darbinieku darbībām, attiecas tikai uz tiem gadījumiem, kad darbinieks rīkojas tirgus dalībnieka interesēs un tā vadībā. RS nepareizi interpretē no EST prakses izrietošās atziņas. RS izpratne balstīta uz gadījumiem, kad fiziskā persona un tirgus dalībnieks neveido vienotu ekonomisku vienību. Savukārt gadījumos, kad starp tirgus dalībnieku un fizisku personu pastāv darba tiesiskās attiecības un darbinieks kopā ar tirgus dalībnieku veido vienotu ekonomisku vienību, tirgus dalībnieks ir atbildīgs par sava darbinieka darbībām neatkarīgi no tā, vai darbinieks rīkojas pretēji uzticētajiem uzdevumiem vai nav pilnvarots attiecīgi rīkoties¹³⁶. Arī šādos gadījumos tirgus dalībnieks ir joprojām atbildīgs par pret konkurenci vērsto rīcību, pamatojoties uz principu *culpa in eligendo* vai *culpa in vigilando*¹³⁷.
- 129 RS norāda¹³⁸, ka KP atsaukšanās uz EST praksi, kas pamato RS dalību aizliegtā vienošanās, nav pareiza. Šī prakse attiecas uz tirgus dalībniekiem, kas darbojas kā aizliegtas vienošanās dalībnieku pakalpojumu sniedzēji, turklāt šīs lietas un KP atsaucēs izmantotās EST prakses faktiskie apstākļi ir atšķirīgi. Savukārt atsaukšanās uz Lietuvas tiesu praksi lietā vispār nav tiesiski pamatota.

¹³² RS viedokļa 5. punkts

¹³³ Senāta 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks*, 25.punkts

¹³⁴ EST 28.03.1984. spriedums apvienotajās lietās Nr.29/83 un 30/83, *CRAM*, 26.punkts, EST 01.02.1978. spriedums lietā Nr.19/77, *Miller*, 15.punkts un EST 14.07.1994. spriedums lietā Nr.T-66/92, *Herlitz*, 40.punkts

¹³⁵ RS viedokļa 7. punkts

¹³⁶ Piemēram, Eiropas Komisija *Viho/Parker Pen* lietā secināja, ka līgumā iekļauts nosacījums par eksporta aizliegumu bija uzņēmuma mārketinga direktora iniciatīva, nekonsultējoties ar uzņēmuma atbildīgajiem departamentiem. Apstākļi, kuros konkrētais nosacījums iekļauts līgumā, kuru pēc tam parakstījusi persona, kurai nav bijušas atbilstošās pilnvaras to darīt, neatbrīvo uzņēmumu no atbildības (EK 15.07.1992. lēmums lietā IV/32.725 - *Viho/Parker Pen*, 16. punkts. Atstāts negrozīts ar Pirmās instances tiesas spriedumu lietā T-77/92). Līdzīgi vērtējami arī gadījumi, kad uzņēmuma vārdā rīkojas tā konsultants vai aģents. Arī šādos gadījumos EST atzinusi, ka konsultanta vai aģenta rīcība ir attiecināma uz uzņēmumu, kura vārdā tas rīkojas, līdzīgā veidā kā vērtējama darbinieka rīcības attiecināšana uz uzņēmumu (Pirmās instances tiesas 11.12.2003. spriedums lietā T-56/99, 60. punkts). Nav nozīmes apstāklim, ka uzņēmums nav pilnvarojis tā aģentu piedalīties kartelī (Pirmās instances tiesas 11.12.2003. spriedums lietā T-59/99, *Ventouris group*, 147. punkts).

¹³⁷ *Culpa in eligendo* (atbildība par izvēli); *culpa in vigilando* (atbildība par uzraudzību). Minētie principi paredz atbildību pār [atbilstoša darbinieka] izvēli un tā [darba] uzraudzību. Atbildības apmērs nemainās no tā, vai darba devējs šos pienākumus veic pavisam vai nevēlīgi.

¹³⁸ RS viedokļa 6. punkts

- 130 *EST AC-Treuhand*¹³⁹ lietā paplašināti skaidrojusi karteļa dalībnieka jēdzienu. Un, proti, tirgus dalībnieks var pārkāpt Eiropas Kopienu līguma ('EKT') 81. panta 1. punktā (tagad – LESD 101. panta pirmā daļa) paredzēto aizliegumu, ja tā rīcības, to koordinējot ar citu uzņēmumu rīcību, mērķis ir ierobežot konkurenci konkrētajā tirgū, lai arī tas obligāti nenozīmē, ka tirgus dalībniekam jādarbojas pašam minētajā konkrētajā tirgū¹⁴⁰. Tas nozīmē, ka minētais EKT pants neparedz šauru pārkāpuma dalībnieka jēdziena interpretāciju. Šīs EST interpretācijas pamatā nav lietas īpašie apstākļi vai tirgus dalībnieka saimnieciskās darbības veids. Ievērojot minēto, KP nepiekrīt, ka karteļa dalībnieka, tostarp karteļa līdzdalībnieka jēdziens būtu tulkojams šauri un nevienlīdzīgi, atkarībā no darbības jomas, un piemērojams tikai tad, ja konstatēti identiski lietas apstākļi kā *AC-Treuhand* lietā.
- 131 Savukārt attiecībā uz iebildumu par KP atsaucēm uz Lietuvas tiesu praksi, norādāms, ka Senāts jau iepriekš judikatūrā ir atzinis, ka, pastāvot būtībā analogiskam regulējumam un likumdevēja atzītam mērķim harmonizēt Latvijas un Eiropas Savienības konkurences tiesību normas, KL atsevišķu normu piemērošanai nebūtu jāatšķiras no tā, kā tiek piemērotas LESD normas, kas attiecināmās uz konkurences tiesībām. Harmoniska konkurences tiesību normu interpretācija jau ilgstoši atzīta KP praksē un Senāta judikatūrā, konsekvēnti izdarot salīdzinošas atsauces uz EST judikatūru vai EK tiesību aktiem¹⁴¹. Kontekstā ar minēto, arī Lietuvas konkurences iestāde, piemērojot Lietuvas Konkurences likumā nostiprināto vienošanās aizliegumu¹⁴², līdzīgi kā Latvijā Konkurences likuma 11. pantu, konkrētās prakses ietvaros tulko un piemēro aizliegtās vienošanās un tās dalībnieka jēdzienu atbilstoši LESD 101. panta būtībai un saturam. Ņemot vērā minēto KP nekonstatē atšķirības Lietuvas Konkurences likumā, kas noteiktu aizliegtas vienošanās un tās dalībnieka jēdziena piemērošanu Lietuvā atšķirīgi no LESD 101. panta pirmās daļas. Tādējādi KP atsaukšanās uz Lietuvas tiesu praksi kā salīdzinošu tiesību avotu ir atbilstoša un tiesiski pamatota.
- 132 RS norāda, pat pieņemot, ka KP piesauktā EST prakse ir attiecināma, KP to piemērojusi nekorekti. Minētā prakse definē konkrētus kritērijus (pierādījumu kopumu), kuriem izpildoties, tirgus dalībnieks saucams pie atbildības¹⁴³, kurus KP nav apsvērusi¹⁴⁴.
- 133 KP Lēmumā jau ir detalizēti skaidrojusi gan [pers. A] darbības, gan arī RS atbildību par tā darbinieka rīcību. Līdz ar to KP ir ievērojusi no EST prakses izrietošos kritērijus, secinot, ka RS ir piedalījies šajā lietā konstatētajā aizliegtajā vienošanās un tādējādi ir atbildīga par dalību pārkāpumā. Savukārt RS, uzskaitot papildu kritērijus, nav pamatojusi, ka tos izvirza EST prakse, tostarp KP analizētā.
- 134 RS norāda, ka tai nebija tiesisks pienākums organizēt RS 1. un 2. iepirkumu, konkurences iespējamība šajos iepirkumos pēc būtības radās tikai un vienīgi RS iniciatīvas dēļ. Pie šādiem apstākļiem nav tiesiska pamata prasīt konkurences nodrošināšanu RS 1. un 2. iepirkumā. Savukārt iekšējo procedūru pārkāpums nav pamats piemērot atbildību RS par aizliegtas vienošanās pārkāpumu – ja augstāka spēka tiesību norma neparedz konkurences iespējamību iepirkumā, zemāka spēka norma nevar kalpot par pamatu pārkāpuma konstatēšanai¹⁴⁵.

¹³⁹ EST 08.07.2008. spriedums lietā T-99/04, *AC-Treuhand*

¹⁴⁰ EST 08.07.2008. spriedums lietā T-99/04, *AC-Treuhand*, 122.-123. punkts

¹⁴¹ Sk., piem., Senāta 29.12.2015. sprieduma lietā Nr. SKA-8/2015, *Maxima Latvija*, ¶7

¹⁴² Sk. Lietuvas Konkurences likuma 5. pantu (pieejams angļu valodā: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/49e68d00103711e5b0d3e1beb7dd5516?jfwid=q8i88mf0v>)

¹⁴³ RS uzskaitījusi šādus kritērijus:

- Vai ir konstatējama RS personiskā atbildība, ņemot vērā [pers. A] krimināltiesisko darbību raksturu;
- Vai RS objektīvi zināja par pret konkurenci vērstajām darbībām RS iepirkumos, lai attiecīgi varētu veikt pasākumus šādu darbību novēršanai;
- RS pasīvā loma, ņemot vērā, ka RS nevarēja zināt [pers. A] nolūkus;
- Vai RS zināja vai arī RS vajadzēja zināt par citu lietas dalībnieku prettiesisko rīcību un tā apliecināja gatavību uzņemties ar tām saistītos riskus.

¹⁴⁴RS viedokļa 6. punkts

¹⁴⁵ RS viedokļa 8. punkts

- 135 Neatkarīgi no tā, vai konkursa formāts pamatots ar ārējiem normatīviem aktiem vai konkurss organizēts pēc RS iniciatīvas, konkursa gadījumā RS kā godprātīgam pasūtītājam ir jāievēro normatīvais regulējums, kas attiecināms uz konkurences procesu iepirkuma gadījumā, tajā skaitā KL regulējums. To RS neievēroja, tieši pretēji – kā minēts Lēmuma 120. punktā, RS piedalījās aizliegtās vienošanās īstenošanā ar mērķi imitēt konkurenci RS 1. un 2. iepirkumā, iesaistījās iesniedzamo piedāvājumu saskaņošanā un bija informēta par pretendentu mērķi imitēt konkurenci iepirkumos ar iepriekš izvēlētu uzvarētāju, kas saskaņā ar KL 11. panta pirmo daļu ir aizliegts.
- 136 RS norāda, ka [pers. A] nodarbināšana RS bija objektīvi pamatota un nepieciešama. Savukārt [pers. A] vienlaicīga nodarbinātība RS un SIA “RS Baltic” nepierāda RS līdzdalību aizliegtas vienošanās pārkāpumā, jo RS neradīja nekādas priekšrocības SIA “RS Baltic” un izmantoja visus iespējamus tās rīcībā esošos instrumentus konkurences kropļošanas novēršanai, kas saistīts ar iespējamu interešu konfliktu¹⁴⁶.
- 137 KP nav apšaubījusi [pers. A] nodarbinātības nepieciešamību RS. Savukārt, ciktāl RS norāda, ka veica visas nepieciešamās darbības, lai izslēgtu RS darbību prettiesiskumu, norādāms, ka tieši [pers. A] faktiski sagatavoja RS 1. iepirkuma pieprasījumu un noteica, kuriem pretendentiem nosūtāmi uzaicinājumi dalībai RS 1. iepirkumā. Šādas darbības [pers. A] kā RS darbinieks bija spējīgs veikts neatkarīgi no tā, ka formāli [pers. A] darba uzdevumos neietilpa RS 1. iepirkuma pieprasījuma un pretendentu atlases procesa norises kontrole. Turklāt pēc RS 1. iepirkuma noslēgšanās RS noteica [pers. A] par atbildīgo personu RS vārdā saistībā ar RS 1. iepirkuma rezultātā noslēgtā līguma izpildi. Savukārt RS 2. iepirkumā [pers. A] kā RS darbinieks bija atbildīgs par iepirkuma norisi, sākot no iepirkuma pieprasījuma sagatavošanas stadijas līdz iepirkuma rezultātā noslēgtā līguma izpildei. Turklāt [pers. A] kā RS darbinieka rīcību uzraudzīja Iepirkumu komisijas locekļi. Neatkarīgi no Iepirkumu komisija rūpības, pienācīgi nepārbaudot RS 1. un 2. iepirkuma pretendentes, šādā veidā tika veicināta RS 1. un 2. iepirkuma pretendentu aizliegtā vienošanās. Tā rezultātā RS 1. un 2. iepirkumā nav bijis patiens mērķis iegādāties nano ķīmiskos produktus no piegādātāja, kas piedāvā izdevīgākos noteikumus¹⁴⁷ un zemāko cenu, un RS zināja par pretendentu pret konkurenci vērsto rīcību.
- 138 RS ieskatā, KP ir nepareizi piemērojusi KL 1. panta 9. punktu. RS ieskatā 1. un 2. iepirkuma pretendenti šo iepirkumu norises laikā uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku, ņemot vērā [pers. C] ietekmi iepirkuma dokumentācijas sagatavošanā, kas tika realizēta, piesaistot [pers. F], kurai arī bija saistība ar konkrētiem iepirkumu pretendentiem¹⁴⁸.
- 139 KP paskaidro, ka KL 1. panta 9. punktā ietvertā norāde par izšķirošu ietekmi nav attiecināma uz gadījumiem, kad fiziska persona tirgus dalībnieka vārdā vai ar tā piekrišanu (informētību) veic pret konkurenci vērstas darbības. Ir skaidrs, ka tirgus dalībnieki aizliegtas vienošanās ietvaros iepirkumā rīkosies vienoti. Konkurentu saskaņotas darbības ir aizliegtas vienošanās mērķis. Tomēr tas nenozīmē, ka iepirkuma pretendenti līdz ar to veido vienu tirgus dalībnieku un zaudē spēju patstāvīgi un neatkarīgi pieņemt saimnieciskus lēmumus.

VIII ATBILDĪBA

15. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 140 KL 12. panta pirmā daļa nosaka: „*Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11. panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.
- 141 Lēmuma pieņemšana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu pārkāpēju un citus

¹⁴⁶ RS viedokļa 9. punkts

¹⁴⁷ 2. sējums 110.lpp, Administratīvās rajona tiesas 19.10.2016. spriedums lietā Nr. A420137616 (SIA “Rīgas satiksme”, VID), 11.2 punkts.

¹⁴⁸ RS viedokļa 10.-19. punkts

tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Tādējādi rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas¹⁴⁹.

- 142 Saskaņā ar KL 12. panta otro un trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt tirgus dalībniekiem naudas sodu līdz 5 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 350 *euro* katram, savukārt konkurentiem – līdz 10 % apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram.
- 143 Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP izvērtē pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr. 796 “Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā un 13. pantā paredzētajiem pārkāpumiem”¹⁵⁰ (“Sodu noteikumi”), kas bija spēkā Lēmumā konstatētā pārkāpuma izdarīšanas laikā¹⁵¹, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmuma satura noteikšanas pamatprincipiem.
- 144 Sodu noteikumu 3. punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Tādējādi ir izmantojams pēdējais noslēgtais finanšu gads pirms lēmuma, ar kuru tiek konstatēts pārkāpums, pieņemšanas¹⁵².
- 145 Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju Lietas dalībnieku pēdējais par gadu pieejamais neto apgrozījums saskaņā ar peļņas vai zaudējumu aprēķinu: Sava arhitektūra 2018. gadā – [*] *euro* un RS 2017. gadā – [*] *euro*.

16. Pārkāpuma smagums

- 146 Saskaņā ar Sodu noteikumu 13. punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu. Saskaņā ar Sodu noteikumu 14. punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā pārkāpuma veidu, pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas un katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā.
- 147 *Pārkāpumu veids*. Saskaņā ar Sodu noteikumu 15. punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskatāmas par sevišķi smagu pārkāpumu.
- 148 *Pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas*. KP uzskata, ka konstatētās aizliegtās vienošanās rezultātā vienošanās dalībnieki būtiski kavēja, ierobežoja un deformēja konkurenci. KP ieskatā, konkurence RS 1. un 2. iepirkumā efektīvi tika likvidēta gan pašu pretendentu, gan iepirkuma organizētāja rīcības rezultātā. Turklāt KP konstatētā pārkāpuma rezultātā tika ietekmēta publisko līdzekļu taisnīga un tiesiska izlietošana, kas ir iepirkuma konkursa organizēšanas pamata mērķis. Patiesas konkurences rezultātā gatavotos piedāvājumos riski, kas saistīti ar zaudējumu iepirkumā, motivē tirgus dalībnieku noteikt pēc iespējas konkurētspējīgāku cenu, kas vienlaikus nodrošina, ka publiskie resursi tiek tērēti saimnieciski visizdevīgākajā veidā. Tādējādi riski, kas saistīti ar iespējamu zaudējumu, ir nozīmīgs ekonomiskās konkurences elements, kas piedāvājuma gatavošanas procesā ietekmē piedāvātās cenas veidošanos. Situācijā, kad šie riski tiek samazināti vai izslēgti vispār, savstarpējās vienošanās rezultātā jau pirms piedāvājumu iesniegšanas nosakot uzvarētāju, tiek deformēts starp konkurentiem normālas konkurences apstākļos pastāvošais savstarpējais konkurences spiediens samazināt

¹⁴⁹ ES Vispārējās tiesas 08.10.2008. spriedums lietā Nr.T-68/04 *SGL Carbon AG*, 49.punkts.

¹⁵⁰ 2016.gada 29.martā Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.179 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem”. Noteikumu Nr.179 3.–25.punkta normas saturiski neatšķiras no Noteikumu Nr. 796 3.–26.punkta normām.

¹⁵¹ AT 01.09.2011. spriedums lietā SKA-92/2011 *Papyrus*, 17.punkts.

¹⁵² AA 05.08.2015. spriedums lietā Nr.A43012514, 14.punkts, kas atstāts negrozīts ar AT 28.12.2015. lēmumu SKA-1357/2015, 14.punkts.

cenu, jo, neatkarīgi no piedāvātās cenas, konkrēti izvēlētais uzņēmums iepirkumā uzvarēs. Tas savukārt uzvarētājam jau iepriekš ļauj daudz brīvāk noteikt cenu, to tostarp brīvi nosakot maksimāli pieļaujamajā apmērā.

- 149 Šādos apstākļos KP konstatē, ka vienošanās dalībnieki izdarīja sevišķi smagu konkurences pārkāpumu, kurš RS Baltic, Alchimica Latvija, Vialeks, HRM, Sava Arhitektūra darbībās izpaudās vienā iepirkumā, savukārt MJ Partneri un RS darbībās izpaudās divos iepirkumos.
- 150 *Katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā.* Saskaņā ar Sodu noteikumu 16. punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators; pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma. Izvērtējot lietā iegūto informāciju, KP konstatē, ka objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams konstatēt, kurš lietas dalībnieks katrā no iepirkumiem bija pārkāpuma iniciators, vienlaikus lietas dalībnieku, kuru piedāvājumi iesniegti iepirkumos¹⁵³, loma vērtējama kā aktīva. Arī MJ Partneri loma RS 2. iepirkumā, lai gan bez piedāvājumu iesniegšanas, tomēr atzīstama par aktīvu, jo MJ Partneri aktīvi komunicēja par dalības nosacījumiem ar Vialeks, kas ļāva pārējiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem uztvert MJ Partneri par vienu no sarunātajiem RS 2. iepirkuma dalībniekiem, kas tādējādi veicināja konkurences kavēšanu. Līdz ar to un ņemot vērā, ka RS 1. iepirkuma ietvaros MJ Partneri iesniedza savu piedāvājumu un arī uzvarēja RS 1. iepirkumā, MJ Partneri loma kopumā RS 1. un 2. iepirkuma ietvaros ir vērtējama kā aktīva.
- 151 RS loma arī vērtējama kā aktīva, jo RS piedalījās aizliegtās vienošanās realizēšanā, RS 1. un 2. iepirkuma uzvarētāja un aizsega piedāvājumu iesniedzēju noteikšanā, kā arī saskaņoja pretendentu iesniedzamās cenas iepirkumos. RS atbildīgo darbinieku darbību rezultātā tika veicināta iepriekš izvēlēta vienošanās dalībnieka piedāvājuma saskaņošana un uzvara iepirkumos, kā arī pārējo pretendentu aizsega piedāvājumu saskaņošana un iesniegšana.
- 152 Ņemot vērā minēto tirgus dalībniekiem, kuri izdarīja sevišķi smagu konkurences pārkāpumu vienā iepirkumā, naudas sods par pārkāpuma smagumu nosakāms 2 % apmērā no tirgus dalībnieku iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma. Tirgus dalībniekiem, kuri izdarīja sevišķi smagu konkurences pārkāpumu divos iepirkumos, naudas sods par pārkāpuma smagumu nosakāms 2,5 % apmērā no tirgus dalībnieku iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

17. Pārkāpuma ilgums

- 153 Saskaņā ar Sodu noteikumu 19.1. un 19.2. apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar Sodu noteikumu 18. punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina. Ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, naudas soda palielinājums nosakāms līdz 0,5 procentiem.
- 154 Nosakot pārkāpumu ilgumu, vērtējams, vai lietas dalībnieku veiktās aizliegtās darbības konkrētajā iepirkumā uzskatāmas par atsevišķu pārkāpumu, vai vienotu pārkāpumu, kuru viedo turpināta rīcība. Ņemot vērā Lietā konstatētos apstākļus, vienošanās dalībnieku aizliegtās darbības vairāk kā vienā iepirkumā, pat, ja iepirkumi notikuši dažādos gados, kvalificējas kā vienots un turpināts pārkāpums. Pārkāpuma vienotais raksturs RS 1. un 2. iepirkumā izriet no aizliegtas vienošanās katra dalībnieka īstenotā mērķa identiskuma (lietas dalībnieku vienota rīcība vērsta uz vienu ekonomisko mērķi, kas kavē, ierobežo vai deformē konkurenci), pārkāpuma veida un būtības, RS 1. un 2. iepirkuma priekšmeta identiskuma, kā arī dalībnieku, kuri kavējuši, ierobežājuši vai deformējuši konkurenci vairāk kā vienā iepirkumā, identiskuma. Līdz ar to nav pamata Lietas dalībnieku turpināto rīcību, ko raksturo viens mērķis, vairāk kā vienā iepirkumā (RS 1. un 2. iepirkumā) vērtēt kā vairākus atsevišķus pārkāpumus. Šādos apstākļos Lietas dalībnieku aizliegtās darbības vairāk kā vienā iepirkumā (RS 1. un 2. iepirkumā) kvalificējas kā vienots un turpināts pārkāpums.
- 155 KP konstatē, ka pārkāpuma ilgums katra atsevišķa iepirkuma ietvaros nepārsniedz vienu gadu.

¹⁵³ AA 30.06.2015. spriedums lietā Nr.A43014713 *Empower*, 70.punkts.

Līdz ar to naudas sodu apmēru RS Baltic, Alchimica Latvija, Vialeks, HRM un Sava arhitektūra atbilstoši Sodū noteikumu 19.1. apakšpunktam nepaliekina.

- 156 Lietas dalībniekiem, kuri piedalījās aizliegtajā vienošanās vairāk kā vienā iepirkumā (RS 1. un 2. iepirkumā), pārkāpuma ilgums konstatējams – MJ Partneri no 17.12.2012. (Lēmuma 27. punkts) un RS no 18.12.2012. (Lēmuma 30. punkts), lai gan Lietā esošie pierādījumi liecina par MJ Partneri un RS iespējamu agrāku iesaisti aizliegtās darbībās. MJ Partneri un RS pārkāpums ilga līdz piedāvājumu iesniegšanai RS 2. iepirkumā, t.i., 15.04.2014. Šādos apstākļos KP konstatē, ka MJ Partneri un RS dalība pārkāpumā ilga vairāk par gadu. Līdz ar to atbilstoši Sodū noteikumu 19.2. apakšpunktam MJ Partneri un RS nosakāms naudas soda palielinājums par pārkāpuma ilgumu 0,1 procenta apmērā.

18. Atbildību pastiprinošie un mīkstinošie apstākļi

- 157 Izvērtējot Lietas materiālus, nav konstatējami Sodū noteikumu 21. punktā minētie atbildību pastiprinošie un 23.1 apakšpunktā minētie vai citi atbildību mīkstinošie apstākļi.
- 158 Sava arhitektūra kā atbildību mīkstinošu apstākli norādījusi labprātīgu izdarītā pārkāpuma pārtraukšanu. KP konstatē, ka Sava arhitektūra nav sniegusi pamatotu skaidrojumu, kas liecinātu, kā pārkāpums Lēmumā konstatētās aizliegtās vienošanās periodā pārtraukts. Apstākļi, ka pārkāpums neturpinās pēc Sava arhitektūra piedāvājuma iesniegšanas RS 2. iepirkumā, nenozīmē, ka Sava arhitektūrā prettiesiskās darbības iepirkumā ir labprātīgi pārtraukusi. Ievērojot minēto, KP noraida minēto argumentu.

19. Sodū noteikumu 23.2. apakšpunkts

- 159 Sava arhitektūra lūdz piemērot Sodū noteikumu 23.2. apakšpunktu, jo tai nav ienākumu, kas būtu saistīti ar tīrīšanas līdzekļu tirdzniecību.
- 160 Ņemot vērā konstatētā pārkāpuma jomu (iepirkumi), KP nepiemēro Sodū noteikumu 23.2. apakšpunktu. Tas pamatots ar pārkāpuma faktiskajiem apstākļiem, jo ne visu pretendentu prettiesiskās darbības rezultējās ieņēmumos katrā iepirkumā¹⁵⁴.

20. Sodū noteikumu 26. punkts

- 161 KP konstatē, ka RS 1. iepirkuma ietvaros RS Baltic un Alchimica Latvija piedalījās Lēmumā konstatētajā aizliegtajā vienošanās un iesniedza savus piedāvājumus vienīgi RS 1. iepirkumā. Līdz ar to RS Baltic un Alchimica Latvija pārkāpums ilga līdz piedāvājumu iesniegšanas RS 1. iepirkumā brīdim, t.i., 07.01.2013. Šādos apstākļos uz Lēmuma pieņemšanas brīdi kopš RS Baltic un Alchimica Latvija pārkāpuma izbeigšanas ir pagājuši vairāk nekā pieci gadi.
- 162 KP konstatē, ka RS 1. iepirkuma un RS 2. iepirkuma ietvaros RS un MJ Partneri Lēmumā konstatētais pārkāpums ilga līdz piedāvājumu iesniegšanai RS 2. iepirkumā, t.i., 15.04.2014. Līdz ar to KP secina, ka uz Lēmuma pieņemšanas brīdi kopš RS un MJ Partneri pārkāpuma izbeigšanas nav pagājuši vairāk kā pieci gadi.
- 163 Tāds pats secinājums, tikai par dalību Lēmumā konstatētajā pārkāpumā RS 2. iepirkuma ietvaros, izdarāms attiecībā uz Vialeks, HRM un Sava Arhitektūra. Līdz ar to KP secina, ka uz Lēmuma pieņemšanas brīdi kopš Vialeks, HRM un Sava Arhitektūra pārkāpuma izbeigšanas nav pagājuši vairāk kā pieci gadi.
- 164 Vienlaicīgi, atbilstoši Sodū noteikumu 26. punktam, kumulatīvi jāizpildās gan laika termiņam kopš pārkāpuma izbeigšanas, gan būtisku negatīvu seku neesamībai tirgū. KP Lēmuma 148. – 149. rindkopās secināja, ka KP konstatētais un aizliegtās vienošanās dalībnieku izdarītais konkurences pārkāpums ir sevišķi smags, aizliegtās vienošanās dalībnieki pilnībā likvidēja

¹⁵⁴ Senāta 28.12.2015. spriedums SKA 1357/2015 *Vidzemes Enerģoceltņieks*, 15.punkts.

konkurenci RS 1. un 2. iepirkumā un aktīvi piedalījās aizliegtās vienošanās realizēšanā. Šādos apstākļos, KP konstatē, ka laika termiņš kopš izdarītā pārkāpuma izbeigšanas uz Lēmuma pieņemšanas brīdi nav mazinājis izdarītā pārkāpuma būtiskas negatīvas sekas tirgū.¹⁵⁵

21. Galīgais naudas sods

- 165 Atbilstoši Sodu noteikumu 17. punktam kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19. punktu noteiktos naudas sodus. Tādējādi, ievērojot Lēmuma 16. – 20. apakšnodaļā ietvertos apsvērumus, par horizontālās kartela vienošanās pārkāpumu, RS naudas sods nosakāms 2,6 % apmērā un Sava arhitektūra 2 % apmērā.
- 166 Ņemot vērā minēto, RS nosakāms naudas sods 3 962 144 *euro* apmērā, savukārt Sava Arhitektūra, tostarp ievērojot KL 12. panta trešās daļas nosacījumus – 700 *euro* apmērā. Vienlaikus, izvērtējot aprēķināto naudas soda samērīgumu ar RS 1. un 2. iepirkumu apjomu naudas izteiksmē¹⁵⁶, RS aprēķinātais naudas sods konkrētajā gadījumā ir samazināms¹⁵⁷ un nosakāms 2 417 000 *euro* apmērā.
- 167 Ņemot vērā, ka RS Baltic, Alchimica Latvija, Vialeks un HRM un MJ Partneri (UKT Serviss) ir likvidētas, lēmums par naudas soda uzlikšanu tirgus dalībnieku minētajām juridiskajām sabiedrībām netiek pieņemts.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu, 11. panta pirmo daļu, 12. panta pirmo, otro, trešo un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 8., 13., 14.¹ pantu un 66. panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr. 796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā un 13. pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16., 17. punktu, 18.4., 19.1., 19.2. apakšpunktu, 26. punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “RS Baltic”, SIA “Alchimica-Latvia”, SIA “UKT Serviss”, SIA “Vialeks” SIA “HRM”, RPSIA “Rīgas satiksme” un SIA “Sava arhitektūra” darbībās.
2. Uzlikt RPSIA “Rīgas satiksme” naudas sodu 2 417 000 *euro* (divi miljoni četri simti septiņpadsmit tūkstoši *euro*) apmērā.
3. Uzlikt SIA “Sava arhitektūra” naudas sodu 700 *euro* (septiņi simti *euro*) apmērā.
4. Uzlikt par pienākumu RPSIA “Rīgas satiksme” un SIA “Sava arhitektūra” naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr.90000050138, kontā LV78TRELI1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var

¹⁵⁵ Par Sodu noteikumu 26.punkta piemērošanu skat. Senāta 27.08.2013. rīcības sēdes lēmumu SKA - 652/2013 *Kaims*, 6.punkts.

¹⁵⁶ RS 1. un 2.iepirkuma kopējā summa sastāda 805 703 *euro*.

¹⁵⁷ Senāta 03.03.2016. rīcības sēdes lēmums SKA 361/2016 *Latvijas Energoceļnieks*, 18.punkts.

pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S.Ābrama